

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ
อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน
Administration according to the principles of good governance
of the Phra That Subdistrict Administrative Organization
Chiang Klang District, Nan Province.

เรไร สลีอ่อน

ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ
อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

Administration according to the principles of good governance
of the Phra That Subdistrict Administrative Organization
Chiang Klang District, Nan Province.

เรไร สลีอ่อน

ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

ชื่อเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ
อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน
ผู้วิจัย นางสาวเรไร สลืออ่อน
ชื่อปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ดร.สุชาติ ใจภักดี)

..... กรรมการ
(ดร.เบญจ์ พรพลธรรม)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผกาภรณ์ บุสสง)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงานการ
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร.สุชาติ ใจภักดี ดร.เบญจ พงษ์พลธรรม อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา วงศ์ยศ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร แสงสุโพธิ์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยาวางรากฐานแก่ผู้วิจัยและขอขอบคุณท่านอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ และข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้

เรไร สลีอ่อน

ชื่อเรื่อง : การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน
ตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวเรไร สลืออ่อน

ปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.เบญจ พงษ์ธรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.สุชาติ ใจภักดี

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2567

สถาบัน : สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และมีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 4.03$) ความโปร่งใสและความคุ้มค่า ($\bar{x} = 4.02$) หลักคุณธรรม ($\bar{x} = 3.98$) และหลักนิติธรรม ($\bar{x} = 3.91$) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในด้านระดับการศึกษาและรายได้ที่มีผลต่อด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักนิติธรรม โดยพบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาและรายได้ที่แตกต่างกันมีการรับรู้ถึงการบริหารงานในสองด้านดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุมีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับที่ดี โดยเฉพาะในด้านการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารจัดการที่มีธรรมาภิบาล

คำสำคัญ : หลักธรรมาภิบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล

Title : Administration according to the principles of good governance of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Chiang Klang District, Nan Province.

Author : Miss.Rayrai Saleeon

Degree : Master of Political Science

Advisor : Dr.Benj Phonpoltham

Co-advisor : Dr.Suchart Jaipakdee

Graduated Year : 2024

Institute : Pacific Institute of Management Science

Abstract

This research aimed to study the administration according to the principles of good governance of Phra That Subdistrict Administrative Organization, Chiang Klang District, Nan Province. The sample group used in the research was local people. A questionnaire was used as a tool for data collection. The results of the research found that most of the sample group were female, aged 31–40 years, had a high school/vocational certificate education, and were civil servants/government employees with an average monthly income of 15,001–20,000 baht.

The results of the overall analysis of the administration according to the principles of good governance of Phra That Subdistrict Administrative Organization were at a high level ($\bar{x} = 4.00$), ranked from highest to lowest as follows: the principle of participation and responsibility ($\bar{x} = 4.03$), transparency and value for money ($\bar{x} = 4.02$), the principle of morality ($\bar{x} = 3.98$), and the rule of law ($\bar{x} = 3.91$), respectively.

When comparing the opinions of the public on the administration according to the principles of good governance, classified by gender, age, occupation, and average monthly income, overall, no statistically significant differences were found, except for the level of education and income, which affected the principle of value for money. and the rule of law aspect, it was found that people with different levels of education and income had significantly different perceptions of administration in these two aspects at a statistical level of 0.05.

The research results reflect that Phra That Subdistrict Administrative Organization operates in accordance with the principles of good governance at a good level, especially in terms of providing opportunities for public participation,

transparency, and responsibility, which are important elements of administration with good governance.

Keywords : good governance, Subdistrict Administrative Organization.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2. คำถามการวิจัย	3
1.3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.4. สมมติฐานการวิจัย	3
1.5. กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
1.6. ขอบเขตของการวิจัย	4
1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
1.8. นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	9
2.3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	11
2.4 แนวคิดแนวคิดและทฤษฎีหลักธรรมาภิบาล	16
2.5 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน	28
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
3.1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	38
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4.2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	89
5.1. สรุปผลการวิจัย	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2. อภิปรายผล	92
5.3 ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	100
ภาคผนวก ก แบบสอบถามในการวิจัย	101
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	106
ประวัติผู้วิจัย	108

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 2.1	รายชื่อหมู่บ้าน	13
ตารางที่ 2.2	แสดงการสรุปผลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม	19
ตารางที่ 3.1	ตารางจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
ตารางที่ 4.1	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	44
ตารางที่ 4.2	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	44
ตารางที่ 4.3	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	44
ตารางที่ 4.4	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	45
ตารางที่ 4.5	แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	45
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ในภาพรวม	46
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักนิติธรรม	47
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน	48
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความโปร่งใส	49
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักการมีส่วนร่วม	50
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ	51
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า	52
ตารางที่ 4.13	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน จำแนกตามเพศ	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4.14	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน จำแนกตามอายุ	54
ตารางที่ 4.15	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักนิติธรรม จำแนก ตามอายุ	55
ตารางที่ 4.16	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน ด้านคุณธรรม จำแนกตาม อายุ	56
ตารางที่ 4.17	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน ด้านความโปร่งใส จำแนก ตามอายุ	57
ตารางที่ 4.18	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ	58
ตารางที่ 4.19	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ	59
ตารางที่ 4.20	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนก ตามอายุ	60
ตารางที่ 4.21	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน ในภาพรวม จำแนกตามระดับ การศึกษา	61
ตารางที่ 4.22	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน ด้านที่ 6 ด้านหลัก ความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	62
ตารางที่ 4.23	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะนิงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักนิติธรรม จำแนก ตามระดับการศึกษา	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4.24	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักคุณธรรม จริยธรรม ตามระดับการศึกษา	64
ตารางที่ 4.25	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักความโปร่งใส จริยธรรม ตามระดับการศึกษา	65
ตารางที่ 4.26	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จริยธรรมตามระดับการศึกษา	66
ตารางที่ 4.27	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักความรับผิดชอบ จริยธรรมตามระดับการศึกษา	67
ตารางที่ 4.28	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักความคุ้มค่า จริยธรรมตามระดับการศึกษา	68
ตารางที่ 4.29	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	69
ตารางที่ 4.30	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ข้อที่ 4 อบต. ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ	69
ตารางที่ 4.31	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ในภาพรวม จริยธรรมตามอาชีพ	70
ตารางที่ 4.32	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักนิติธรรม จริยธรรมตามอาชีพ	71
ตารางที่ 4.33	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักคุณธรรม จริยธรรมตามอาชีพ	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4.34	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอาชีพ	73
ตารางที่ 4.35	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ	74
ตารางที่ 4.36	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ	75
ตารางที่ 4.37	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีอาชีพต่างกัน ข้อที่ 3 อบต.ของท่านรับฟังและนำข้อเสนอข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ	76
ตารางที่ 4.38	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอาชีพ	77
ตารางที่ 4.39	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ในภาพรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	78
ตารางที่ 4.40	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านที่ 1 ด้านหลักนิติธรรม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน	79
ตารางที่ 4.41	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน	80
ตารางที่ 4.42	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4.43	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ในภาพรวม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน	82
ตารางที่ 4.44	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	83
ตารางที่ 4.45	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	84
ตารางที่ 4.46	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	85
ตารางที่ 4.47	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	86
ตารางที่ 4.48	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน	87
ตารางที่ 4.49	แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	88
ตารางที่ 4.50	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ในภาพรวม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน	89
ตารางที่ 4.51	แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่ 2 อบต.มีการรณรงค์ให้พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน	90

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	3

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ออกมาบังคับใช้โดยมีเจตนารมณ์อันสำคัญ คือ การปฏิรูปการเมืองโดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ 1) ขยายสิทธิเสรีภาพ และส่วนร่วมของพลเมืองในการเมือง 2) เพื่อการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยประชาชน เพื่อให้เกิดความสุจริตและโปร่งใสในระบอบการเมือง และ 3) ทำให้ระบบการเมืองมีเสถียรภาพและประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้รัฐบาลต้องมีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (2542: 15) และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (2546: 2) ในเรื่องของธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันประกอบด้วยหลักการที่สำคัญ 10 ประการ คือ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ทั้งหมดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงาน/หน่วยงานราชการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ และสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบราชการไทยภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2546 – 2550 และ พ.ศ. 2551 - 2554) เพื่อให้ระบบราชการไทยมีการพัฒนาและความก้าวหน้าให้มี การปรับเปลี่ยนอย่างเป็นรูปธรรม ยังประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเป็นการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐ และหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวได้มีการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องโดยมีการบัญญัติหลักการนำธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงานภาครัฐในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 ในหมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทยโดยบัญญัติไว้ในมาตรา 74 กำหนดให้บุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาผลประโยชน์รวมตลอดจนอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 สิ้นสุดลง จนกระทั่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้มีการบังคับใช้ หลักธรรมาภิบาลก็ยังคงเป็นหลักการที่สำคัญต่อการบริหารจัดการประเทศ โดยหลักธรรมาภิบาลได้ถูกกำหนดไว้ในหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ อันเป็นการกำหนดให้รัฐพึงปฏิบัติ เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศ ซึ่งมาตรา 65 ได้บัญญัติไว้ว่า “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าวการจัดทำ การกำหนดเป้าหมายระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมายและสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ” หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือ หลักธรรมาภิบาล สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนดหลักธรรมาภิบาล 10 ประการ ซึ่ง ประกอบด้วย หลัก

ประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และ หลักมุ่งเน้นฉันทามติ รวมถึงการจูงใจให้ใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการให้รางวัลแก่องค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในแต่ละปี และการมีโอกาสดำเนินการประเมิน เพื่อได้รับประโยชน์ค่าตอบแทนอื่นเป็นกรณี พิเศษหรือที่เรียกว่าโบนัสประจำปีในระดับที่สูง ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบล เกิดแรงกระตุ้น ให้มีการปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดี เช่น การกำหนดระยะเวลา การให้บริการประชาชน การลดขั้นตอนการให้บริการประชาชน การเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมตรวจสอบการจัดซื้อ จัดจ้าง การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ซึ่งทำให้การบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในปัจจุบันมีความแตกต่างจากการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลจากเดิม (พ.ศ. 2542 - 2546) ที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารราชการ ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าวประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแทบจะไม่มี หรือไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่งผลให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความล่าช้าไม่สามารถตรวจสอบได้รวมถึงไม่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนอย่าง แท้จริง อีกทั้งการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่เป็นที่พึงพอใจแก่ประชาชน (อรทัย ทวีระวงศ์, 2557: 2-4) ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จึงมีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญ ในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมาย ดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนยึดหลักกฎหมายในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นหัวใจในการบริหารจัดการ ก็จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องบทบาทหน้าที่ การมีส่วนร่วม เพื่อระดมความคิด แสวงหาความรู้ ความสามารถของประชาชน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม เสียสละ และเป็นประโยชน์ของท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการบริหารงาน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน และพบประเด็นปัญหาในระดับผู้ปฏิบัติงาน คือผู้ปฏิบัติงานไม่มีการปรับเปลี่ยนวิธีการ ทำงาน เมื่อได้ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักธรรมาภิบาลด้านใดด้านหนึ่ง ไม่เกิดการ ยอมรับในการเปลี่ยนแปลงของผู้ปฏิบัติงานรวมถึงประชาชนผู้มารับบริการ และไม่มีการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้อย่างทันถ่วงที ไม่มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้สอดคล้องกับ หลักธรรมาภิบาล (ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2562: 2)

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ การนำหลักธรรมาภิบาลมาเป็นแนวทางปฏิบัติซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถนำไปปรับปรุงการดำเนินการพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชนต่อไป

1.2 คำถามของการวิจัย

1.2.1 ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ เป็นอย่างไร

1.2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับใด

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

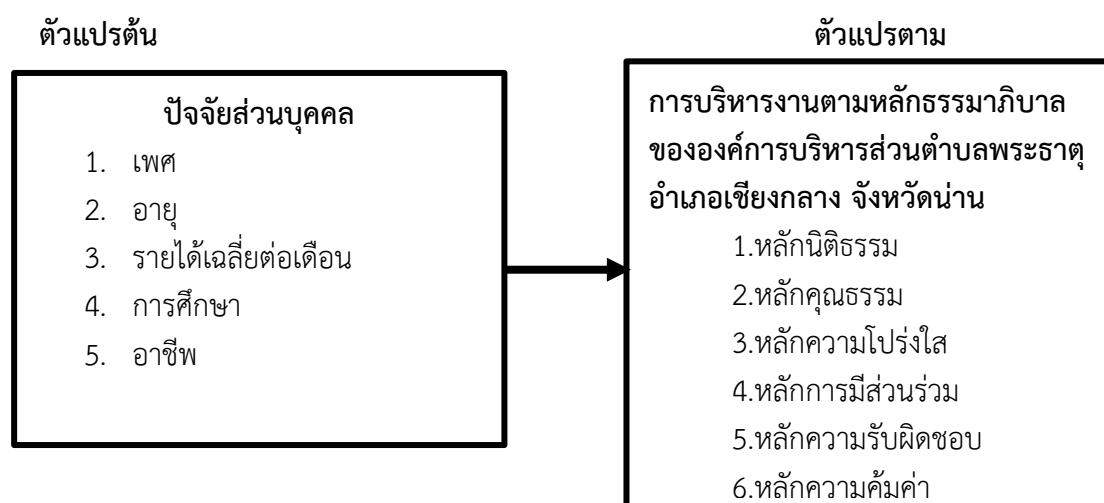
1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับปานกลาง

1.4.2 ประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การศึกษา อาชีพ ที่ต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ต่างกัน

1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.6.1 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน 3,030 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้ทำการสุ่มจากการคำนวณสูตรยามานะ (Yamane.1960 : 1088 - 1089) ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 96% ที่นัยสำคัญ 0.05 จำนวน 353 คน

1.6.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ.2542 คือ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

1.6.3 ขอบเขตพื้นที่ในการรวบรวมข้อมูล การวิจัย ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ที่ทำการวิจัยเฉพาะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

1.6.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - ธันวาคม 2567

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อใช้เป็นแนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น หรือหน่วยงานอื่นที่สนใจนำไปปรับปรุง หรือเป็นแนวทางในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงาน หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการในการนำทรัพยากรทางการบริหาร ทั้งในทางวัตถุและบุคคลมาดำเนินการภายในส่วนงานต่าง ๆ ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักในการบริหารงานของผู้บริหารและพนักงานที่ส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรและประชาชน ในด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า

หลักนิติธรรม หมายถึง ปรากฏกฎหมาย กฎข้อบังคับต่างๆ ภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ทันสมัย เป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของประชาชนในสังคม ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร นักการเมือง ท้องถิ่น ข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้บริหารนำหลักกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับมาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็น

ธรรม ผู้บริหารไม่เลือกปฏิบัติเพื่อหวังผลประโยชน์ ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน ผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติตนตามระเบียบทางราชการ

หลักคุณธรรม หมายถึง หน่วยงานปลอดการทุจริต หน่วยงานปลอดจากการทำผิดวินัย และหน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณ องค์ประกอบของคุณธรรม หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากคอร์รัปชัน หรือมีคอร์รัปชันน้อยลง คอร์รัปชัน การฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือ (corruption) โดยรวมหมายถึง การทำให้เสียหาย การทำลาย หรือการละเมิดจริยธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติและกฎหมาย สำหรับพิษภัยของคอร์รัปชันได้สร้างความเสียหายและความเดือดร้อน และเป็นพฤติกรรมที่ส่งผลในทางลบต่อคุณธรรมของการบริหารจัดการอย่างร้ายแรง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศีลธรรม คุณธรรม ผู้บริหารยึดมั่นในค่านิยมหลักตามมาตรฐานจริยธรรม สำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารไม่เอาเปรียบหรือเอาผลประโยชน์จากแผนงานโครงการที่ช่วยเหลือกลุ่มคนด้อยโอกาส

หลักความโปร่งใส หมายถึง การบริหารจัดการโดยมีการตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจต่อปัญหาสาธารณะของชุมชนความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของประชาชนและการแสดงออกถึงความกล้าการยอมรับต่อผลการตัดสินใจและการกระทำของตนโดยตรง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ผู้บริหารปฏิบัติงาน ผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอย่างสม่ำเสมอ ตรงไปตรงมา ผู้บริหารมีข้อมูลที่เชื่อถือได้ ผู้บริหารวางระบบในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก

หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารจัดการโดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเสนอปัญหาและความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการวางแผนทำโครงการ การลงมือปฏิบัติตามแผนการติดตามตรวจสอบการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกิจกรรมและขั้นตอนนั้นๆ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ ข้าราชการ และลูกจ้างภายในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการและบุคลากรร่วมเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไข ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการและบุคลากรร่วมคิดวิเคราะห์ในการตัดสินใจขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการทำงานชุดต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

หลักความรับผิดชอบต่อ หมายถึง สามารถตรวจสอบได้ หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถตอบคำถามชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย ผู้บริหารรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน ผู้บริหารรายงานผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณชน ผู้บริหารเอื้อประโยชน์ในการตรวจสอบการทำงาน ผู้บริหารจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาเมื่อเกิดผลกระทบต่างๆ ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

หลักความคุ้มค่า หมายถึง หลักการนี้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมในการบริหาร การจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารมีนโยบายใช้ทรัพยากรอย่าง ประหยัด เกิดผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุนขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารปฏิบัติงานจนบังเกิด ประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ผู้บริหารมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีส่วน ช่วยอำนวยความสะดวกให้การดำเนินงานเกิดความราบรื่น ผู้บริหารมีส่วนช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของ องค์การบริหารส่วนตำบล

ประชาชน หมายถึง ประชาชนทุกคนที่อยู่ในเขตการดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุอำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
- 2.4 แนวคิดแนวคิดและทฤษฎีหลักธรรมาภิบาล
- 2.5 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์

ประชากรศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับขนาดหรือจำนวนคน การกระจายตัวในด้านพื้นที่ของประชากร รวมถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ทางประชากร ประชากรศาสตร์ หรือ Demography เป็นคำที่มาจากภาษากรีก 2 คำได้แก่ Demos ที่แปลว่า people (ประชากร) Graphie ที่แปลว่า describing (การพรรณนาหรือบรรยาย) ดังนั้น ประชากรศาสตร์ (Demography) จึงหมายถึง การพรรณนา หรือบรรยายเกี่ยวกับประชากร ลักษณะสถิติของประชากรศาสตร์ (Static aspects) เป็นการศึกษาลักษณะเฉพาะ (Characteristics) ณ ช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่ง เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ สถานะภาพสมรส การศึกษาประชากรศาสตร์ส่วนมากเป็นการศึกษาเพื่อหาขนาดหรือจำนวน ประชากรที่ (Population size) ในแต่ละพื้นที่และรูปแบบการเปลี่ยนแปลงขนาดประชากร ซึ่งปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย การเกิด การตาย และการกระจายตัวของประชากร (Population distribution) โดยต้องศึกษาถึงความหนาแน่น (Density) ของประชากรในแต่ละพื้นที่ องค์ประกอบทางประชากร เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสภาพเศรษฐกิจ เป็นต้น (สุคนธ์ ประสิทธิ์ วัฒนเสรี, 2562) ประชากรศาสตร์ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับประชากรให้ทราบขนาดหรือจำนวนคนที่มีอยู่ในพื้นที่ รวมทั้งศึกษาพฤติกรรมของคน ลักษณะประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยภายในส่วนบุคคล เช่น อายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ตลาด ส่วนแบ่งทางตลาด และวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด (ปัทม อุทุม ธรรมกุล, 2563) ประชากรศาสตร์ ช่วยให้กำหนดตลาดกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายขึ้น สามารถแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ (1) เพศ (2) อายุ (3) การศึกษา (4) สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (กนกพรช ปัตถนันทน์, 2562) แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญและสถิติที่วัดได้ของประชากรที่ช่วยกำหนดตลาดเป้าหมายรวมทั้งง่ายต่อการวัดมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ ตัวแปรด้านทางประชากรศาสตร์ที่สำคัญ และคนที่มีลักษณะ ประชากรศาสตร์ต่างกัน จะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกันโดยวิเคราะห์จากปัจจัยดังนี้

เพศ (Sex) ความแตกต่างทางเพศ ทำให้มีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารต่างกัน เพศ หญิง จะมีแนวโน้ม ต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ขณะที่เพศชายไม่ได้ต้องการที่จะส่ง และรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่ต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นด้วย เพศ เป็น ตัวแปรในการแบ่งส่วนตลาดที่สำคัญ ดังนั้น นักการตลาดต้องศึกษาตัวแปรนี้อย่างรอบคอบ

อายุ (Age) เนื่องจากสินค้าตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในวัยต่างๆ กัน จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ คนคิดและประพฤติแตกต่างกัน คนหนุ่มสาวมักมีแนวคิดเสรีนิยมในอุดมคติ และมองโลกในแง่ดี มากกว่าคนสูงอายุ และผู้สูงอายุมักจะมีแนวคิดอนุรักษ์นิยม ยึดมั่นในการปฏิบัติ ะมัดระวังในคำพูด และการกระทำมองโลกในแง่ร้ายมากกว่าคนหนุ่มสาวเพราะประสบการณ์ชีวิตต่างกันการใช้สื่อจึง ต่างกันผู้สูงอายุมักใช้สื่อเพื่อข้อมูลมากกว่าความบันเทิง

รายได้ (Income) โดยทั่วไปแล้วมันเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดส่วนตลาด การแบ่ง ส่วนตลาดโดยพิจารณาจากรายได้เพียงอย่างเดียวเป็นตัวบ่งชี้ว่ารายได้อาจเป็นความพร้อม ของ ผลិតภัณฑ์หรือไม่สามารถจ่ายได้ ในขณะเดียวกันการซื้อจริงถือเป็นเกณฑ์ โลฟิสต์ลส์ รสนิยม ค่านิยม อาชีพ การศึกษา ฯลฯ แม้ว่ารายได้จะเป็นตัวแปรที่ใช้กันมากที่สุด แต่นักการตลาดส่วนใหญ่ จะ เชื่อมโยงเกณฑ์รายได้กับตัวแปรข้างเคียง ตัวอย่างเช่น ข้อมูลประชากรหรือตลาดเป้าหมายอื่นๆ ที่ 11 มีการกำหนดชัดเจนมากขึ้น อาจเกี่ยวข้องกับกลุ่มรายได้ ควบคู่ไปกับอายุและมาตรฐานการประกอบ อาชีพ เริ่มจากแนวคิดและทฤษฎีข้างต้น นักศึกษานำลักษณะทางประชากรศาสตร์ไปใช้ในการวิจัย เพศ อายุ อาชีพ สถานที่พำนัก เพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาคำตอบของลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ต่างๆ อาจส่งผลต่อการรับรู้ และรอยต่อที่จะวางกลยุทธ์สำหรับโปรแกรมสภาพ อากาศทางช่อง7HD ระบุความต้องการที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ตามลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ (พรเทพ สิงหกุล, 2559)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์

ประชากรศาสตร์ หมายถึง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยทาง สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ประกอบไปด้วย เพศ เชื้อ ชาติ ศาสนา ภูมิสำเนา ภาษา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร สถานภาพการ ทำงาน อาชีพ และรายได้ (สันทัด เสริมศรี, 2541) ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ให้ความรู้ เกี่ยวกับขนาด องค์ประกอบ การกระจาย และการเปลี่ยนแปลงของประชากร โดยลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ประกอบไปด้วยเพศ อายุ สถานภาพ ทางการสมรส การศึกษา ศาสนา เชื้อชาติ และ อาชีพ (สุปัญญา ไชยชาญ, 2551) รายละเอียดดังนี้

1) ปัจจัยด้านเพศ (Sex) ความแตกต่างทางเพศ ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมของการ ติดต่อสื่อสาร ต่างกัน คือเพศหญิงมีแนวโน้มมีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชาย ไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่มีความ ต้องการที่จะสร้าง ความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับและส่งข่าวสารนั้นด้วย นอกจากนี้เพศหญิง และเพศชายมีความ แตกต่างกันอย่างมากรในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรม และสังคม กำหนด บทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน

2) ปัจจัยด้านอายุ (Age) อายุเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งต่อพฤติกรรมการสื่อสาร ของมนุษย์ เนื่องจากอายุจะเป็นตัวกำหนดหรือเป็นสิ่งที่บ่งบอกเกี่ยวกับความมีประสบการณ์ในเรื่อง

ต่างๆของบุคคล ดังคำกล่าวที่กล่าวว่าผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อนหรือเรียกคนที่มีประสบการณ์เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ เป็นเครื่องบ่งชี้หรือแสดงความคิดความเชื่อลักษณะการโต้ตอบต่อเหตุการณ์ ต่างๆที่เกิดขึ้นของบุคคล คนเราโดยทั่วไปเมื่ออายุเพิ่มขึ้น ประสบการณ์สูงขึ้น ความฉลาดรอบคอบก็ เพิ่มมากขึ้นวิธีคิดและสิ่งที่สนใจ ก็เปลี่ยนแปลง

3) ปัจจัยด้านการศึกษา (Education) การศึกษาหรือความรู้เป็นลักษณะอีกประการ หนึ่งที่มี อิทธิพลต่อผู้รับสาร การที่คนได้รับการศึกษาที่ต่างกันในยุคสมัยที่ต่างกัน ในระบบการศึกษา ที่แตกต่างกัน จึงย่อมมีความรู้สึกนึกคิดอุดมการณ์และความต้องการที่แตกต่างกัน คนทั่วไปมักจะ สนใจหรือยึด แนวความคิดในแนวสาขาของตนเป็นสำคัญและบุคคลมักมีลักษณะบางประการที่แสดง หรือเป็นข้อบ่งชี้ถึง พื้นฐานการศึกษาหรือสาขาวิชาที่เรียนมาเนื่องจากสถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่ อบรมกล่อมเกลามาให้ บุคคลมีบุคลิกภาพไปในทิศทางที่แตกต่างกันทางด้านครูผู้สอนก็มีอิทธิพลต่อ ความคิดของผู้เรียนโดยการ สอดแทรกความรู้สึนึกคิดของตัวเองให้แก่ผู้เรียน ดังนั้นการศึกษาจึงเป็น ตัวกำหนดในกระบวนการเลือกสรร ของผู้รับไปด้วย

4) ปัจจัยด้านอาชีพ (Occupation) อาชีพของแต่ละบุคคลจะนำไปสู่ความจำเป็นและ ความ ต้องการสินค้าและบริการที่ต่างกัน เช่น เกษตรกร หรือชาวนาก็จะซื้อสินค้าที่จำเป็นต่อการ ครอบครองชีพ และสินค้าที่เป็น ปัจจัยการผลิตเป็นส่วนใหญ่ส่วนพนักงานที่ทำงานในบริษัทต่าง ๆ ส่วนใหญ่ จะซื้อสินค้า เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพ ข้าราชการก็จะซื้อสินค้าที่จำเป็นกับธุรกิจก็จะซื้อสินค้าเพื่อ สร้างภาพพจน์ ให้กับ ตัวเอง เป็นต้น กับการตลาดจะต้องศึกษาว่าสินค้าและบริการของบริษัทเป็นที่ ต้องการของกลุ่มอาชีพ ประเภทใด เพื่อที่จะจัดเตรียมสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่ม เหล่านี้ได้เหมาะสม

5) ปัจจัยด้านรายได้ (Income) หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจ (Economic status) สถานภาพ ทางเศรษฐกิจของบุคคลจะกระทบต่อราสินค้าและบริการที่ตัดสินใจสถานภาพเหล่านี้ ประกอบด้วย รายได้ การออมทรัพย์ อำนาจการซื้อและทัศนคติเกี่ยวกับการจ่ายเงิน นักการตลาดต้อง สนใจแนวโน้มของ รายได้ส่วนบุคคล เนื่องจากรายได้จะมีผลต่ออำนาจของการซื้อ คนที่มีรายได้ต่ำจะ มุ่งซื้อสินค้าที่จำเป็นต่อ การครองชีพ และมีความไวต่อราคามาก ส่วนคนที่มีรายได้สูง จะมุ่งซื้อสินค้า ที่มีคุณภาพดี และราคาสูง โดยเน้นที่ภาพพจน์ของราคาสินค้าเป็นหลัก การศึกษาอาชีพและรายได้นั้น มีแนวโน้มสัมพันธ์กัน อย่าง ใกล้ชิดในความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล เช่น บุคคลที่มีการศึกษาสูงจะมี โอกาสเลือกอาชีพที่สามารถสร้างรายได้สูงกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำกว่า

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรนั้นจำเป็นต้องมีการบริหารเพื่อบริหาร จัดการองค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปี ค.ศ. 1916 Fayol, 1916 อ้างถึงใน ดำรง วัฒนา. (2559) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องการจัดการและจัดพิมพ์เป็น หนังสือชื่อ Administration Industrielle Generale เป็นภาษาฝรั่งเศส โดย ฟาโย เห็นว่า หลักในการจัดการ นั้นควรยืดหยุ่นและสามารถปรับไปตามตัวแปรต่าง ๆ เขาได้กำหนดหลักการสำหรับ ผู้บริหารไว้ 14 ประการ คือ

1. การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) เป็นการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ
2. อำนาจสั่งการ (Authority) เป็นอำนาจสั่งการซึ่งเป็นอำนาจอันชอบธรรมของบรรดาผู้ที่มีตำแหน่งเพื่อสามารถที่จะออกคำสั่งในการทำงานได้ โดยผู้ออกคำสั่งต้องมีความรับผิดชอบต่อคำสั่งในการทำงานได้
3. ระเบียบวินัย (Discipline) เป็นระเบียบวินัยที่คนในองค์กรต้องเคารพและยอมรับเพื่อสร้างสภาพงานที่เป็นระเบียบและเรียบร้อย
4. หลักการ “สั่งการโดยคน ๆ เดียว” (Unity of Command) เป็นหลักการ ซึ่งคุ้นเคยในชื่อของหลัก “เอกภาพในการบังคับบัญชา” ลูกน้องจะต้องฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานก็ต้องรายงานกับผู้บังคับบัญชาโดยตรง
5. การมีทิศทาง (Unity of Direction) คือ การมีทิศทาง หรือเป้าหมายเดียวกัน โดยแต่ละกลุ่มงานย่อย (กอง, แผนก, ฝ่าย) ในองค์กรที่มีกิจกรรมแตกย่อยออกมา
6. ประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of Interests to the General Interests) เป็นประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน
7. หลักการตอบแทน (Remuneration) เป็นหลักการตอบแทนการทำงาน ซึ่งถือเป็นแนวทางที่คนงานจะต้องได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรม
8. หลักการรวมอำนาจ (Centralization) เป็นหลักการรวมอำนาจ หมายถึง ระดับมากน้อย ที่ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ ซึ่ง Fayol เห็นว่าการใช้อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจควรกระทำที่สายการบังคับบัญชาในระดับสูงสุดที่เป็นไปได้ในสถานการณ์นั้น ๆ
9. การมีสายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) เป็นการมีสายการบังคับบัญชา ซึ่งเป็นเสมือนห่วงโซ่หรือเส้นทางของคำสั่งและติดต่อสื่อสารใด ๆ ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องในแต่ละสายงานภายใต้โครงสร้างของแต่ละองค์การ
10. การจัดระเบียบ (Order) เป็นการจัดระเบียบหรือการจัดให้คนตลอดจนวัตถุสิ่งของได้อยู่ในที่ที่ควรอยู่ นั่นคือ ใช้คนให้เหมาะกับงาน จัดสถานที่ทำงานให้เป็นระเบียบ และมีระเบียบเกี่ยวกับงานพัสดุ
11. ความเที่ยงธรรม (Equity) เป็นความเที่ยงธรรมที่ Fayol กล่าวถึงหลัก ข้อนี้น่า นักบริหารควรมีทั้งความยุติธรรม (Justice) และความโอบอ้อมอารี (kindliness)
12. หลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคคลกร (Stability of Tenure of Personal Fayol) เป็นหลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคคลกร เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนบุคลากรพัฒนานักบริหาร
13. ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นความคิดริเริ่ม หมายถึง พลังที่จะคิดให้เกิดแผนงานแล้วทำต่อไปจนสำเร็จ จะเกิดได้ต่อเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับการสนใจ และมีความพึงพอใจในงานในงาน
14. สามัคคีคือพลัง (Esprit De corps) เป็นภาษิตที่ว่า สามัคคีคือพลัง หมายถึง การเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมอันจะทำให้เกิดความกลมเกลียวและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กร

สรุปว่า Fayol ได้กำหนดหลักการสำหรับผู้บริหารไว้ 14 ประการ ซึ่งในการจัดการควรยึดหยุ่นและสามารถปรับไปตามตัวแปรต่าง ๆ ได้ Fayol ยังได้พูดถึงหน้าที่ของนักบริหาร (Administrative Duties) 16 ประการ คือ

1. วางแผนอย่างสุขุม
2. คำนึงถึงโครงสร้างของหลักทรัพยากรและเป้าหมายทางธุรกิจ
3. กำหนดสายบังคับบัญชาตามลำดับ
4. ประสานความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
5. มีการตัดสินใจที่แน่นอน
6. เลือกคนงานอย่างมีหลัก
7. บอกหน้าที่อย่างชัดเจน
8. สนับสนุนความคิดริเริ่มและการรับผิดชอบ
9. สร้างระบบความยุติธรรม เช่น จ้างและประหยัด
10. รักษาระเบียบข้อบังคับ
11. มีการลงโทษ
12. รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมเหนือส่วนบุคคล
13. มีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว
14. มีการควบคุมในทุกกิจการ
15. ควบคุมความเป็นระเบียบของบุคคลและวัตถุ
16. ไม่เคร่งครัดต่อระเบียบจนเกินไป

2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ

1. ความหมายการบริหารจัดการ

“บริหารจัดการ” มาจากคำหลัก 2 คำ คือ “บริหาร” และ “จัดการ” ซึ่งทั้ง 2 คำมีความหมายตามที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ดังนี้

“บริหาร” เป็นคำกริยา มีหลายความหมาย ได้แก่ ออกกำลัง ปกครอง ดำเนินการ จัดการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 609)

ในขณะที่คำว่า “จัดการ” เป็นคำกริยาเช่นเดียวกัน มีความหมายว่า สั่งงาน ควบคุมงาน ดำเนินการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 298)

เมื่อพิจารณาจากตำราทางด้านการบริหาร (ศจี อนันต์นพคุณ 2542 : 1) ได้สรุปความหมายจากนักวิชาการต่าง ๆ ไว้ว่า “การบริหาร” หมายถึง ศิลปะของการทำงานให้บรรลุเป้าหมายโดยอาศัยบุคคลอื่นเป็นผู้ทำบางครั้งใช้คำว่า “การจัดการ” แทน เนื่องจากทั้งสองคำมาจากคำภาษาอังกฤษที่มีความหมายเช่นเดียวกันคือ “administration” และ “management” แต่ในการใช้ นิยมใช้ต่างกัน “administration” นิยมใช้เกี่ยวกับเรื่องนโยบาย และนิยมใช้ในการบริหารราชการส่วน “management” เป็นการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ และนิยมใช้ในการบริหารธุรกิจ

ในขณะที่ โซติ บดีรัฐ (2558 : 3) ได้สรุปความหมายจากนักวิชาการต่าง ๆ ไว้ว่า “การบริหาร” เป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกันโดยทุกฝ่ายเข้ามาช่วย เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้ให้ความหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ตามแนวคิดของ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารงานที่มีเป้าหมายที่สำคัญเพื่อการมุ่งประโยชน์สุข รับผิดชอบและสนองตอบต่อความ ต้องการของประชาชนเป็นการมีส่วนร่วม ภายใต้ระบบบริหารที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ขณะเดียวกันก็มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์การ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ความหมายของคำว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบ ให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชนและประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทา ป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคตเพราะสังคมจะ รู้สึก ถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้กำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การมีบริหารราชการ เพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและ ได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (พระราช กฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารราชการที่ดี พ.ศ. 2546 : 2)

2. องค์ประกอบของการบริหารจัดการ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ประกอบด้วยบทบัญญัติต่าง ๆ รวม 9 หมวด หมวดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอยู่ในส่วนของหมวด ที่ 1 เป็นการกำหนดขอบเขตของความหมายของคำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาพรวมซึ่งที่ จะ เป็นการชี้ให้เห็นวัตถุประสงค์ของการบริหารราชการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาและเป็น แนวทางใน การปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการในการกระทำการกิจใดภารกิจหนึ่งว่าต้องมีความ มุ่งหมายให้ บรรลุเป้าหมายในสิ่งเหล่านี้ คือ

1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ซึ่งได้แก่ การบริหารราชการที่สามารถตอบสนอง (Responsiveness) ต่อความต้องการของประชาชนและพยายามมุ่งให้เกิดผลกระทบในเชิงบวก (Positive impact) ต่อการพัฒนาชีวิตของประชาชน

2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ซึ่งได้ แก่ การบริหารเพื่อให้ได้รับผลลัพธ์ (Outcome) ตรงตามวัตถุประสงค์ (Objective) ที่วางไว้โดยมีการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

(Result based management) และการจัดทำข้อตกลงว่าด้วยผลงาน (Performance agreement) ในทุกระดับ

3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ซึ่งได้แก่ การบริหารที่จะต้องพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลลัพธ์ (Outcome) ที่เกิดขึ้น โดยมีการทำ Cost - benefit analysis ให้สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าของแผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ เทียบกับประโยชน์ที่รับ รวมทั้งจัดระบบการวางแผนเป้าหมายการทำงาน และวัดผล งานแต่ละบุคคล (Individual scorecards) ที่เชื่อมโยงกับระดับองค์กร (Organization scorecards)

4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ซึ่งได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานและการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Process simplification) และจัดให้มีภาระกระจายอำนาจการตัดสินใจ (Empowerment) เพื่อให้การปฏิบัติงานเสร็จสิ้นที่จุดบริการใกล้ตัวกับประชาชน รวมทั้งการปฏิบัติงานในรูปแบบ One - stop service

5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งได้แก่ การทบทวนและการปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนการทำงานใหม่อยู่เสมอ (Process redesign) ซึ่งจำเป็นต้องทบทวนลำดับความสำคัญและความจำเป็นของแผนงานและโครงการทุกระยะ (Program evaluation) การยุบเลิกส่วนราชการที่ไม่จำเป็นและการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่เสมอ

6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นถึงความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลักโดยมีการสำรวจความต้องการของประชาชน (Citizen survey) และความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Customer survey) ในหลากหลายวิธีและเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติราชการต่อไป

7) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบและวัดผล การปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดระบบการควบคุมตนเอง (Internal control) ซึ่งจะทำให้สามารถผลักดันการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลคือการบริหารที่สามารถ ตรวจสอบได้ และมีประสิทธิผลและเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสังคม ประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล โดยมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในสังคมในทุกระดับกล่าวคือ ระดับบุคคล ประชาชน ตระหนักว่าตนเองมีอำนาจ ถ้าใช้อำนาจบนความ รับผิดชอบและเป็นธรรม ระดับชุมชนการประสานสิทธิอำนาจของชุมชนเข้ากับการปกครองท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน คือการบริหารจัดการธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจให้ตรวจสอบได้โปร่งใส มีความรับผิดชอบต่อสังคม ภาคการเมืองและราชการให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีการตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมจะเห็นได้ว่าการสร้างธรรมาภิบาลจำเป็นต้อง พัฒนาไปพร้อม ๆ กันทั้ง 3 ส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดขอบเขตความหมายของคำว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่การบริหารราชการ เพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- 1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- 3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- 4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- 5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- 6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- 7) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

(พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 , 2546: 2) ปัจจุบันสำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) มาใช้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนราชการนำไปใช้ ในการประเมินองค์การด้วยตนเองที่ครอบคลุมภาพรวมในทุกมิติ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานราชการปรับปรุงองค์การอย่างรอบด้าน และต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย

(1) การนำองค์การเป็นการประเมินการดำเนินการ ของผู้บริหารในเรื่องวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม ความคาดหวังในผลการดำเนินการ การให้ ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การสร้าง นวัตกรรม และการเรียนรู้ในส่วนราชการ การกำกับดูแลตนเองที่ดี และดำเนินการเกี่ยวกับความ รับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน

(2) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการประเมินวิธีการกำหนดและ ถ่ายทอดประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หลัก และแผนปฏิบัติราชการ เพื่อนำไปปฏิบัติและวัดผลความก้าวหน้าของการดำเนินการ

(3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการประเมินการกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง และความนิยมชมชอบการ สร้างความสัมพันธ์ และการกำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ

(4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นการประเมินการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศ และการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงผลการ ดำเนินการขององค์การ

(5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคลเป็นการประเมินระบบงาน ระบบการเรียนรู้การสร้าง ความผูกพันและความพึงพอใจของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่าง เต็มที่ตามทิศทางองค์การ

(6) การจัดการกระบวนการ เป็นการประเมินการจัดการกระบวนการ การให้บริการ และกระบวนการอื่นที่ช่วยสร้างคุณค่าแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ กระบวนการสนับสนุน เพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์การ และ

(7) ผลลัพธ์การดำเนินการ เป็นการ ประเมินผลการดำเนินการและแนวโน้มของส่วนราชการในมิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพการ ให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร

3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการมีความสำคัญต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กรซึ่งประกอบด้วย งานและคนที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ ซึ่งการบริหารจัดการที่ดีเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานขององค์กร การเติบโตและการดำรงอยู่ต่อไปขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องเผชิญกับปัจจัยแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ โลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยี ทำให้องค์กรต้องมีแนวทางในการบริหาร จัดการที่เป็นเลิศ และมีความทันสมัยสู่มาตรฐานสากลโลกเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ รวดเร็ว เพื่อให้ เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยจึงได้ นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ การบริหารจัดการตั้งแต่ยุคแรกจนกระทั่งถึงยุคแห่งการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐสู่ ความเป็นเลิศตามขอบข่ายของรัฐประศาสนศาสตร์

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 สำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยมติดคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติในการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยกำหนดเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และระเบียบนี้เริ่มมีผลการบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2542 ซึ่งในระเบียบในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 หลัก คือ

- 1) หลักนิติธรรม
- 2) หลักคุณธรรม
- 3) หลักความโปร่งใส
- 4) หลักความมีส่วนร่วม
- 5) หลักความรับผิดชอบ และ
- 6) หลักความคุ้มค่า

(สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542, 2542: 15) การบริหารงานภาครัฐ (Public administration) ให้มีความสำคัญต่อการปฏิบัติตามกรอบแนวคิดหรือตัวแบบระบบราชการในอุดมคติ ซึ่งแนวคิด ดังกล่าวถูกคิดค้น และพัฒนาขึ้นโดยนักสังคมวิทยาชาวเยอรมันที่ชื่อ เวเบอร์ (Max Weber) โดยหลักการแล้วการบริหารงานภาครัฐในแนวทางนี้จะเน้นการแบ่งงานกันทำตามแนวราบ การแบ่งงานกันทำตามแนวตั้ง หรือมีการใช้สายบังคับบัญชา ยึดหลักกฎหมาย และบัน ทึกเป็นลายลักษณ์อักษรกฎระเบียบ การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งตามหลักอาวุโส และความสามารถการแยกผลประโยชน์ส่วนตัวออกจากผลประโยชน์ขององค์กร (วรเดช จันทรศร, 2541: 27-28) ตลอดจนมุ่งเน้นการนำระบบคุณธรรมมาใช้ด้วย ในแง่ของหลักการ การบริหารงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มีความมุ่งหวังในส่วนราชการมีการพัฒนาไปในลักษณะดังต่อไปนี้

ส่วนราชการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่เน้นผลผลิตและผลลัพธ์ที่ชัดเจนไม่เน้นการทำงานประจำตามแนวที่เคยปฏิบัติ ผู้บริหารทุกระดับในส่วนราชการมีเป้าหมายของการทำงานที่ชัดเจน และสอดคล้องกับพันธกิจของส่วนราชการ

การจัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการสามารถพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ซึ่งจะสอดคล้องกับการให้ค่าตอบแทนสวัสดิการและรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่จับรู้พันธะประเมนผลการปฏิบัติงาน ข้าราชการในส่วนราชการนั้นได้รับรู้พันธกิจหลักของส่วนราชการในส่วนที่ตนรับผิดชอบ เพื่อที่สามารถทำได้บรรลุเป้าหมาย มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจในการบริหารงานไปสู่ข้าราชการระดับต่าง ๆ ของส่วน ราชการเพื่อให้สามารถทำงานบรรลุได้อย่างเหมาะสม เป็นการเปิดโอกาสให้ข้าราชการที่มีใช้ผู้บริหาร ระดับสูงซึ่งเข้าใจปัญหาเป็นอย่างดีได้เป็นผู้แก้ไขปัญหาและสะสมประสบการณ์ เพื่อก้าวสู่ผู้บริหาร ระดับที่สูงขึ้นต่อไป

เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เนื่องจากได้มีโอกาสปรับปรุงและใช้ดุลยพินิจในการทำงานที่กว้างขวางขึ้น และเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในองค์กร มีระบบการทำงานที่สั้น และมีการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนทำงานให้สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

หลักการบริหารการจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลคือการบริหารที่สามารถตรวจสอบได้ และมีประสิทธิผลและเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล โดยมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในสังคมในทุกระดับกล่าวคือ ระดับบุคคล ประชาชนตระหนักว่าตนเองมีอำนาจ กล้าใช้อำนาจบนความ รับผิดชอบ และเป็นธรรม ระดับชุมชนการประสานสิทธิอำนาจของชุมชนเข้ากับการปกครองท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน คือการบริหารจัดการธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจให้ตรวจสอบได้โปร่งใส มีความ รับผิดชอบต่อสังคม ภาคการเมืองและราชการให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีการตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความรับผิดชอบต่อส่วนรวมจะเห็นได้ว่าการสร้างธรรมาภิบาลจำเป็นต้อง พัฒนาไปพร้อม ๆ กันทั้ง 3 ส่วน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

2.4 แนวคิดและทฤษฎีหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งสำคัญที่องค์การต้องตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด เป้าหมายสำคัญคือคาดหวังเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์การ ดังนั้นการที่แต่ละองค์การจะเดินทางไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้นั้นได้ต้องเริ่มต้น จากการวางระบบบริหารภายในองค์การให้มั่นคงก่อน ซึ่งธรรมาภิบาลถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานในทุกประเภท จึงได้มีผู้ให้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของธรรมาภิบาล

1. ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาลว่า หมายถึงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม ที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ทั้งภาครัฐภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้ความสามารถและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความ

เข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติอันตราย ที่หากมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความร่วมมือร่วม อันเป็นคุณ ลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบ ประชาธิปไตย อัน มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขสอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542, 2542: 26)

ธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดสำคัญที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เนื่องจากเป็นหลักการที่ครอบคลุมกว้างขวางทั้งมิติทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม

ดังนั้น การบริหารธรรมาภิบาลจึงเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยธรรมาภิบาล ยังเป็นหลักการที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลายเพื่อช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กร ให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องเกิดความศรัทธา และเชื่อมั่นในองค์กรนั้น ๆ จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น รัฐบาลที่โปร่งใสตรวจสอบได้สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาลและความ เจริญก้าวหน้าของประเทศอีกด้วย (ธัญวาทย์ คำมูล, 2559: 16)

ธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดใหม่ที่เข้าใจได้ไม่ยากนัก เพราะต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงตัวโครงสร้างของสถาบันการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น ธรรมาภิบาลเป็นเรื่องของการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐที่เกิดคุณธรรม จริยธรรมที่ดำรงในสังคมสำหรับการพัฒนาประเทศธรรมาภิบาลจึงเป็นมากกว่านโยบายชุดหนึ่งที่ไม่สามารถนำประยุกต์ได้ทันที ที่เหมือนนโยบายทั่ว ๆ ไปแล้วโครงสร้างธรรมาภิบาลไม่เคยสมบูรณ์และหยุดนิ่ง โดยเฉพาะธรรมาภิบาลแบบตะวันตกนั้นมีเสาหลักที่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเป็นสำคัญ (สมบูรณ์ ศิริประชัย, 2552: 1-112)

ความหมายของธรรมาภิบาล (good governance) ปรากฏการณ์ที่ทำให้ คำว่า“ธรรมาภิบาล” ได้รับความสนใจมีการใช้ในวงวิชาการอย่างจริงจังและเป็นทางการเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานในระดับสากลว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นทางการ ได้แก่ เอกสารรายงานซารารานในแอฟริกา (sub - sahara africa: from crisis to sustainable growth) ตีพิมพ์ระหว่าง ค.ศ. 1989 (พ.ศ. 2532) เป็นการรายงานของธนาคารโลกในยุคแรก ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการ มีธรรมาภิบาลและการฟื้นฟูสถานการณ์ของ IMF ในการให้ประเทศต่าง ๆ กู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ ข้อสรุปว่า กฎเกณฑ์สำคัญอีกประการหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจของประเทศ ที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน คือ การที่ประเทศนั้น ๆ มีการจัดการปกครองและมีการดำเนินการตามนโยบาย สาธารณะที่ได้ตกลงไว้อย่างเคร่งครัด ดูเหมือนว่าจะเป็นความเชื่อจริงของธนาคารโลกที่กล่าวว่า ปัญหาหลักของการพัฒนาในอนุภูมิภาคนี้ ได้แก่ จุดอ่อนของระบบ governance ต่อมาก็คือผู้เข้ารับ อย่างรวดเร็วว่าเรื่องนี้ไม่ใช่แอฟริกาเท่านั้น แต่เป็นปัญหาร่วมของชาติต่าง ๆ ทั่วไป ฉะนั้น ธรรมาภิบาลหรือ good governance จึงกลายเป็นความคาดหวังเป็นคำตอบ และกลายเป็นองค์ประกอบที่จะ ขาดเสียไม่ได้ประการหนึ่งของสูตร การพัฒนา (development management) ในนานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย (ปฐม มณีโรจน์, 2554 : 352)

นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาลไว้อย่างหลากหลาย มีทั้งความหมายที่คล้ายกันและแตกต่างกัน ซึ่งคำที่ใช้ในความหมายที่เกี่ยวกับคำว่า ธรร

มาภิบาล (Good Governance) ทั้งจากหน่วยงานรัฐ และนักวิชาการ ซึ่งในประเทศไทยมีการ นิยาม ชื่อเรียกอย่างหลากหลาย เช่น การจัดการปกครอง การปกครองที่ดี ธรรมรัฐ ธรรมราชูร์ สุ ประศาสน์การ การบริหารจัดการที่ดี ธรรมาภิบาล บรรษัทภิบาล บรรษัทอภิบาล การกำ กับดูแล กิจกรรมที่ดี ผู้วิจัยขอนำเสนอพร้อมทั้งความหมาย ดังนี้

ธนาคารโลก (World Bank, 1992) ได้ให้ความหมายว่า Good Governance หมายถึง วิธีการหรือ แนวทางที่ดีที่สุดในการใช้อำนาจบริหารประเทศ โดยจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจและ สังคมอย่างชาญฉลาดเพื่อการพัฒนา

โคฟี อันนัน (Kofi Annan, 2000) ได้ให้ความหมาย ธรรมภิบาล หมายถึง แนวทางการ บริหารงานของรัฐบาลที่ก่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน หลักนิติธรรม สร้างเสริมประชาธิปไตย การดำเนินงานมีความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้ให้ ความหมายของธรรมาภิบาล มาจากคำว่า ธรรม ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ ความหมายว่า คุณความดี ความยุติธรรม ความถูกต้อง และอภิบาล หมายความว่า บำรุงรักษา, ปกครอง ดังนั้น ธรรมาภิบาล ตามศัพท์บัญญัติ ราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง วิธีการปกครองที่ดี (Good Governance)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559 : 1 - 52) ได้ให้ ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทาง สำคัญในการจัด ระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชนและประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่าย วิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รัก สามัคคีและ ร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือ สร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมา ในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะ สำคัญของ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน

เสน่ห์ จุย์โต (2557: 5) ได้ให้ความหมายของคำว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง แนวคิด การ บริหารจัดการที่ดี เพื่อให้การบริหารองค์การภาครัฐมีความสอดคล้องต่อวิสัยทัศน์ทางการเมืองใน ระบบประชาธิปไตย ได้แก่ มีการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม มีความเสมอภาคในการรณรงค์หาเสียง มี ฝ่ายค้านที่เข้มแข็งมีอิสระในการตัดสินใจ ปลอดภัยจากการคุกคาม มีเสรีภาพของสื่อมวลชน มี เสรีภาพในการประชุม ประท้วง มีเสรีภาพในการตั้งกลุ่มการเมืองและสมาคม มีเสรีภาพทางศาสนา ปลอดภัยจากภัยคุกคามทางการเมือง มีความเสมอภาคในกฎหมาย และมีรัฐบาลที่ซื่อสัตย์ ยึดถือประโยชน์ของ ประชาชนเป็นสำคัญ จึงนับได้ว่า ธรรมาภิบาลทำหน้าที่เป็นกลไก เครื่องมือและ แนวทางการ ดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันของภาคเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเน้นความจำเป็น ของการสร้าง ความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อย่างแท้จริงและต่อเนื่อง เพื่อให้ ประเทศมี พื้นฐานระบบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรมของกฎหมาย มีเสถียรภาพ มีโครงสร้าง และกระบวนการการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

ประธาน สุวรรณ มงคล (2558) ได้ให้ความหมายคำว่า ธรรมาภิบาล หรือ Good governance ในความหมายกว้าง ๆ หมายถึงการปกครองหรือการบริหารที่ดี ที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน สังคม ประเทศชาติหรือองค์กรนั้น แต่หากพิจารณาให้แคบเข้า คำว่า ธรรมาภิบาล หรือ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมรัฐ ธรรมาภิบาล มาจากคำว่า ธรรม รวมกับ อภิบาล หมายถึงวิธีการที่ดีในการใช้อำนาจเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร

สรุป จากคำนิยามขององค์กรและนักวิชาการต่าง ๆ ที่ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาล มาข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวความคิด ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุล ซึ่งจะส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินให้มีความแข็งแกร่ง มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีความโปร่งใส ยุติธรรมและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ ตลอดจน วิธีการ ดำเนินการที่ดีในการจัดการองค์การอย่างมี คุณธรรม จริยธรรม ภายใต้การดำเนินงานด้วยความ โปร่งใส รับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ มุ่งประโยชน์สุขให้เกิดกับประชาชน และการมุ่งจัดสรรทรัพยากรขององค์การอย่างคุ้มค่าเป็นระบบตาม กฎหมาย มีการดำเนินงานที่เป็นระเบียบ มีประสิทธิภาพ เสมอภาค และเป็นธรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานก่อให้เกิดการตอบสนองต่อความ ต้องการของส่วนรวม ตลอดจนมุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์การ วิธีการดำเนินงาน ประกอบด้วย หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อสังคม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ

2. องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

สำนักนายกรัฐมนตรี ภาคราชการได้ริเริ่มดำเนินการสร้าง “ธรรมาภิบาล” ขึ้น กล่าวคือ ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา โดยระเบียบนี้กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก ได้แก่

1. หลักนิติธรรม เป็นการตรากฎหมายและกฎข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยยึดถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่อำนาจหรืออำนาจของบุคคล

2. หลักคุณธรรม เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็น

ประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความชัดเจน

4. หลักความร่วมมือ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแสดงความคิดเห็น การไต่สวนสาธารณะประชาพิจารณ์ และการแสดงความคิดเห็น การไต่สวนสาธารณะประชาพิจารณ์ และการแสดงประชามติ

5. หลักความรับผิดชอบ เป็นการตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบ ต่อสังคม การใส่ใจในปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า เป็นการบริหารและใช้ทรัพยากรที่มีข้อจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วม โดยรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์ สินค้าบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

วิระยุทธ พรพจน์ธรมาส (2557: 86) ซึ่งได้จำแนกองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล ในสถานศึกษาไว้ 8 ประการ ได้แก่

- 1) หลักนิติธรรม
- 2) หลักคุณธรรม
- 3) หลักความโปร่งใส
- 4) หลักการมีส่วนร่วม
- 5) หลักความรับผิดชอบ
- 6) หลักเป้าหมายสอดคล้องต่อสังคม
- 7) หลักความมั่นคง และ

8) หลักความคุ้มค่า โดยหลักการทั้ง 8 ประการดังกล่าวจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา คือ การมีผู้เรียนที่มีคุณภาพหรือเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ต่อมาได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ขึ้น โดยได้บัญญัติหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีประกอบด้วย 10 หลัก ได้แก่

- 1) หลักการตอบสนอง
- 2) หลักประสิทธิภาพ
- 3) หลักการตอบสนอง
- 4) หลักการระมัดระวัง
- 5) หลักความโปร่งใส
- 6) หลักการมีส่วนร่วม
- 7) หลักการกระจายอำนาจ
- 8) หลักนิติธรรม
- 9) หลักความเสมอภาค
- 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด ๘ มาตรา 74 วรรคหนึ่ง “บุคคลผู้เป็น ข้าราชการ ลูกจ้างของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วม เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” โดยรัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายในด้านการบริหารราชการแผ่นดินโดยพัฒนาระบบงานภาครัฐ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมทั้งส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐให้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ และจัดระบบงานราชการและงาน ของรัฐเพื่อให้ การจัดทำและการให้ บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยนำหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (good governance) ที่นำมาปรับใช้ในหน่วยงานภาครัฐประกอบด้วย 10 หลักการ ได้แก่

1. หลักประสิทธิผล (effectiveness)
2. หลักประสิทธิภาพ (efficiency)
3. หลักการตอบสนอง (responsiveness)
4. หลักการรับผิดชอบ (accountability)
5. หลักความโปร่งใส (transparency)
6. หลักการมีส่วนร่วม (participation)
7. หลักการกระจายอำนาจ (decentralization)
8. หลักนิติธรรม (rule of Law)
9. หลักความเสมอภาค (equity)
10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (consensus oriented)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (2552: 9) กำหนดหลักธรรมาภิบาลไว้ 10 ด้าน ด้วยกัน ประกอบด้วย

1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการ ตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน และมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น ประวิช นิลวัชรเมณี (2556), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี ที่มีการออกแบบกระบวนการ ปฏิบัติงานโดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม ให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของ

ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น ดวงตา ราชอาษา (2558) ; วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

4) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความ สำนึกในการรับผิดชอบต่อ ปัญหาสาธารณะ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น จิตภา เร่งมีศรีสุข (2558) ; ประวิช นิลวัชรณี (2556) ; ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

5) หลักความโปร่งใส (Transparency) กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชัดเจนได้ เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น จิตภา เร่งมีศรีสุข (2558); ประวิช นิลวัชรณี (2556); ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

6) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) กระบวนการที่ข้าราชการประชาชนและผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม มีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอ ปัญหา/ประเด็นที่สำคัญ ที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแนวทางร่วม การแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น จิตภา เร่งมีศรีสุข (2558); ประวิช นิลวัชรณี (2556); ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

7) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากรและภารกิจจากส่วนราชการ ส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตาม สมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความ รับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการ ให้แก่บุคลากรโดยมุ่งเน้นการ สร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการและเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อ ผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

8) หลักนิติธรรม (Rule of Law) การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น ประวิช นิลวัชรณี (2556); ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

9) หลักความเสมอภาค (Equity) การได้รับการปฏิบัติและได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/ หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ มีงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น ดวงตา ราชอาษา (2558), และ วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่ม บุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้อง ไม่มีข้อ คัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้อง โดย เอกฉันทิมงานวิจัยที่สนับสนุน เช่น วรชัย สิงห์ฤกษ์ (2559)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้จำแนกหลักธรรมาภิบาล โดยแบ่งออกเป็น 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย ดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) และหลักการตอบสนอง (Responsiveness)

2. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วย หลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หลักความเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หลักนิติธรรม (Rule of Law) และหลักความเสมอภาค (Equity)

3. ประชาธิปไตย (Participatory State) ประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) และหลักการมีส่วนร่วม/การมุ่งเน้นฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented)

4. ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) ประกอบด้วย หลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics) หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2555 ความหมายของหลักการย่อย มีดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)

1.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดเกิดผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ดังนั้นจึงต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

1.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุประสงค์ขององค์การ มีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.3 หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และมีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

2. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value)

2.1 หลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หมายถึง

ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งมีการจัดวางระบบรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

2.2 หลักความเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

2.3 หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

2.4 หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกันไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่น ๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

3. ประชาธิปไตย (Participatory State)

3.1 หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการ ควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการถ่ายโอนบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

3.2 หลักการมีส่วนร่วม (Participation) และการมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอข้อปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมแก้ปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

4. ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility)

4.1 หลักคุณธรรม (Morality) และหลักจริยธรรม (Ethics) หมายถึง ในการปฏิบัติ ราชการต้องมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย 8 ประการ (I AM READY) ได้แก่

I (Integrity) ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
 A (Activeness) ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวก และมีจิตบริการ
 M (Morality) มีศีลธรรม คิดเชิงบวก และมีจิตบริการ
 R (Responsiveness) คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง
 E (Efficiency) มุ่งเน้นประสิทธิภาพ
 A (Accountability) ตรวจสอบได้
 D (Democracy) ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย
 Y (Yield) มุ่งผลสัมฤทธิ์

3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

กลไกรัฐเป็นส่วนที่เชื่อมโยงองค์ประกอบของสังคมทั้ง 3 ส่วนเข้าด้วยกัน คือ ประชาสังคม (Civil society) ภาคธุรกิจเอกชน (Private sector) และภาครัฐ (State หรือ Public sector) ดังนั้น การที่สังคมมีกลไกภาครัฐที่ดีก็จะเป็นกลไกแกนในการสร้างความสมดุลระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสังคมให้ดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขพร้อมทั้งสังคมมีเสถียรภาพ กลไกภาครัฐที่ดีมีบทบาท อำนาจหน้าที่ในการดูแลบริหารจัดการใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการบริหารประเทศ ซึ่งมีองค์ประกอบของโครงสร้างอำนาจหน้าที่ 3 ด้าน คือ กลไก ภาครัฐ ด้านการเมือง (Political governance) หมายถึง กระบวนการกำหนดนโยบายที่มีผลต่อประชาชนในประเทศ ได้แก่ รัฐสภาหรือฝ่ายการเมือง ไม่ว่าจะเป็นผู้แทนจากการเลือกตั้ง แต่งตั้ง หรือแต่งตั้ง และการกลไกบริหารรัฐกิจหรือ ภาคราชการ (Administrative governance) หมายถึง กลไกและกระบวนการเปลี่ยนแปลงนโยบายและทรัพยากรไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความเที่ยงธรรม ซึ่งจะผ่านทางกลไกการกำหนดนโยบายและหน่วยงานปฏิบัติ (บรรศักดิ์ อุวรรณโณ , 2542: 29 - 30)

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล ทฤษฎีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดที่ได้มีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางหลังจากมีเหตุการณ์วิกฤติทางเศรษฐกิจในประเทศไทย โดยแนวคิดเรื่องการจัดการปกครองและการจัดการปกครองที่ดีได้รับการยอมรับอย่างมาก โดยสถาบันทางเศรษฐกิจและการเงินระดับโลก (พหุติสาณ ชุมพล, 2546: 130)

1. หลักธรรมาภิบาลในประเทศไทย แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล ได้ถูกนำมาใช้ในประเทศไทยตามข้อมูลอ้างอิง ดังนี้

สำหรับหลักธรรมาภิบาลในประเทศไทยนั้นได้เริ่มเผยแพร่เข้ามาในช่วง พ.ศ. 2539 - 2540 โดยองค์การพัฒนาในประเทศไทย รวมถึงนักวิชาการได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการบริหารจัดการที่ดีในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยได้หยิบยกปัญหาที่เป็นผลกระทบจากการมีระบบบริหารจัดการที่ไม่ดี และแนวทางการสร้างระบบที่ดีขึ้นมาเป็นประเด็นใน การสร้างความเข้าใจ และระดมความเห็นจากประชาชนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมไทย เป็นผลให้ภาคประชาชนภาคประชาสังคมเกิดการตื่นตัวในเรื่องดังกล่าวอย่างกว้างขวาง 51 เพราะในปี พ.ศ. 2540 ภาคราชการเกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ซึ่งภาควิชาการและผู้ได้รับผลกระทบเห็นว่าสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากความหย่อนประสิทธิภาพของการบริหารกิจการบ้านเมือง การบริหารราชการการกำหนด

นโยบายสาธารณะ และการทุจริตมิชอบในวงราชการ อันเป็นความรับผิดชอบ ของภาคราชการทั้ง ฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีได้มอบให้สถาบันวิจัย เพื่อพัฒนาประเทศ (TDRI) ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญ หาวิกฤตทางเศรษฐกิจและต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) นำผลการศึกษาแล ะข้อเสนอแนะดังกล่าวมาจัดทำบันทึกเรื่องการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ สังคมที่ดีเสนอ ต่อคณะรัฐมนตรีซึ่งคณะ รัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับข้อเสนอแนะให้ออกเป็นระเบียบสำนัก กายกรัฐมนตรีเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2542 ต่อมาเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 ได้ประกาศ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ.2542 และเริ่มมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ 11 สิงหาคม 2542 ซึ่งนับได้ว่าเป็นก้าวแรกในการวางฐานการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี, 2542 : 26)

แนวความคิดเรื่องธรรมาภิบาลกับโลกาภิวัตน์ นับว่าเป็นเรื่องที่เพิ่งมีการกล่าวถึงกัน อย่างจริงจัง โดยหลังจากวิกฤติการณ์การเงินในเอเชีย เมื่อปี 1997 (พ.ศ.2540) คือ องค์กรระหว่าง ประเทศ เช่นธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ทั้งสององค์กรมีบทบาทสำคัญในการ ผลักดันวาระของธรรมาภิบาลให้เป็นวาระของโลกในแง่ของมูลเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดวิกฤติการณ์ การเงินในเอเชีย นั้น ก็เพราะประเทศในภูมิภาคแถบนั้นไร้ซึ่งธรรมาภิบาล ด้วยเหตุนี้ ธนาคารโลก และ กองทุนการเงินระหว่าง ประเทศ จึงได้เสนอแนวทาง “ ธรรมาภิบาลระดับโลก ” (Global Governance) ที่พยายามผลักดันให้ประเทศแถบเอเชียและประเทศอื่น ๆ พยายามเดินตามกรอบของ ธรรมาภิบาล เพราะประเทศกำลัง ธนาคารโลกดูเป็นองค์กรที่โลกเชื่อมั่น เพราะก่อนหน้าวิกฤติการณ์ ทางการเงินในปี 1997 ธนาคารโลกได้ตีพิมพ์เผยแพร่เอกสารชี้ให้เห็นถึง “ธรรมาภิบาลกับการ พัฒนา”

2. ธรรมาภิบาลสำหรับการบริหารท้องถิ่น

“หลักธรรมาภิบาล” หรือ “good governance” ซึ่งกำหนดให้ทุกภาคส่วนราชการ มีหน้าที่ ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมอำนวยความสะดวกและ ให้บริการ แก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ และการ ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจาก สภาพปัญหา และข้อจำกัดในการบริหารงานปัจจุบัน แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลมีบทบาทสำคัญกับ ประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลพยายามปรับตัวเข้าสู่ระบบธรรมาภิบาลอย่างเห็น ได้ชัด เช่น การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์กรการบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์กร บริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมี การปรับลดขนาด ของหน่วยราชการ ปรับปรุงการให้บริการสร้างความประทับใจให้กับผู้มาใช้บริการ และตอบสนอง ความต้องการของประชาชนมีการพัฒนา การคัดเลือกบุคลากรในองค์กรให้มีคุณภาพ และผลงานขณะเดียวกันที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบสภาพปัญหา ข้อจำกัดในการ บริหารงาน เช่น ปัญหาการทุจริต คอร์รัปชั่น ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และแนวทาง ปฏิบัติของ ข้าราชการประจำและฝ่ายการเมือง รวมถึงความไม่ยุติธรรมในการบริหารจัดการ ขาดการ มีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารงานอันเป็นการบริหารจัดการที่ขาดคุณธรรม จริยธรรม มี

ความซับซ้อน ทั้งในเรื่องโครงสร้างอำนาจหน้าที่และการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดประสิทธิภาพไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

4. ประโยชน์ของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ

ธรรมาภิบาลเป็นหลักหลักการที่มีความสำคัญของทุกองค์การ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชน เนื่องจากธรรมาภิบาลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อกัน และเป็นแนวทางในการจัดระเบียบ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ตั้งอยู่ในความถูกต้อง เป็นธรรม ดังนั้นการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการจึงมีประโยชน์ ดังต่อไปนี้

4.1 ประโยชน์ต่อองค์การ

4.1.1 ทำให้องค์การมีการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวทันต่อสถานการณ์ ปัจจุบัน สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ทั้งภายในและภายนอก

4.1.2 ทำให้การบริหารจัดการขององค์การมีกลไกและกฎเกณฑ์ในการบริหารจัดการที่ดี มีระบบ มีความโปร่งใส มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน อันนำมาซึ่งความน่าเชื่อถือ และความศรัทธาต่อองค์การ

4.1.3 ทำให้การดำเนินงานในภาพรวมขององค์การมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่าสูงสุดตามภารกิจขององค์การ

4.2 ประโยชน์ต่อประชาชนและผู้บริหาร

4.2.1 ทำให้ประชาชนและผู้รับบริการได้รับการอำนวยความสะดวก รวดเร็ว ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น สามารถตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของประชาชนและผู้รับบริการได้มากขึ้น

4.2.2 ทำให้การบริหารงานของภาครัฐเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม มีคุณภาพ สามารถรองรับกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป อันส่งผลทำให้ประชาชนและผู้รับบริการมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4.2.3 ทำให้ระบบการตัดสินใจและการบริหารจัดการโดยรวมของหน่วยงาน ภาครัฐ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เสมอภาค และมีความยุติธรรมอย่างแท้จริง อันนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและ ศรัทธาแก่ประชาชนและผู้รับบริการ

4.3 ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

4.3.1 ทำให้ระบบบริหารของภาครัฐมีความโปร่งใส ยุติธรรม ก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม

4.3.2 ทำให้สังคมมีความเข้มแข็ง เกิดเป็นสังคมที่มีเสถียรภาพ ช่วยลด บรรเทา หรือแก้ปัญหาความรุนแรงในสังคม

4.3.3 ทำสามารถลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ส่งผลทำให้ช่วยลดงบประมาณ ค่าใช้จ่าย ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศ

4.3.4 ทำให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขภายใต้ความร่วมมือกัน อันก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ

4.3.5 ทำให้ภาพลักษณ์ของหน่วยงานของประเทศเป็นที่ศรัทธา เชื่อมั่น และได้รับความไว้วางใจจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล อันส่งผลทำให้ การพัฒนาของประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้า

สรุป ประโยชน์ของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการสามารถสรุปได้ว่า องค์การใดที่นำหลักการของธรรมาภิบาลมาบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐ หรือเอกชนจะส่งผลให้องค์การนั้นมีระเบียบ ทุกภาคส่วนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การบริหารงานงานก็จะมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัว ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มากเกินไปจนความจำเป็น เป็นการช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันต่าง ๆ นอกจากนี้ยังช่วยให้ระบบบริหารงานเกิดความโปร่งใส ยุติธรรมทุกภาคส่วนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในการดำเนินงานขององค์การทำให้้องค์การเจริญก้าวหน้า และเกิดภาพลักษณ์ที่ดี

2.5 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ ได้รับการยกฐานะมาจากสภาตำบลพระธาตุ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 โดยประกาศของกระทรวงมหาดไทย และได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่มที่ 113 ตอนพิเศษ 52 ง ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2539 จากเดิมสภาตำบลพระธาตุได้ตั้งอยู่ที่ทำการ ณ บ้านพวงพยอม หมู่ที่ 8 ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ทำการของศูนย์การศึกษากระบอบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลพระธาตุ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2552 ได้ย้ายที่ตั้งสำนักงานมาที่บ้านพวงพยอม เลขที่ 40 หมู่ที่ 8 ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ ตั้งอยู่เลขที่ 40 หมู่ที่ 8 ตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ห่างจากศาลากลางจังหวัดน่านไปทางทิศเหนือตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1080 ระยะทาง 83 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง 90 นาที มีพื้นที่ทั้งหมด 48 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 30,000 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อ เขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งช้างอำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน
ทิศใต้	ติดต่อ เขตเทศบาลตำบลเชียงกลาง จังหวัดน่าน
ทิศตะวันออก	ติดต่อ เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงกลางพญาแก้ว จังหวัดน่าน
ทิศตะวันตก	ติดต่อ เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเปือ จังหวัดน่าน

เขตการปกครอง

ตำบลพระธาตุ แบ่งเขตการปกครอง เป็นจำนวน 10 หมู่บ้าน โดยเป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 10 หมู่บ้าน ดังนี้

- 1) บ้านดอนแก้ว
- 2) บ้านพร้าว
- 3) บ้านหัวน้ำ
- 4) บ้านกลาง
- 5) บ้านสร้อยพร้าว
- 6) บ้านป่ารวก
- 7) บ้านห้วยแก้ว
- 8) บ้านพวงพยอม
- 9) บ้านเด่นธารา
- 10) บ้านหนองปลา

การเลือกตั้งตำบลพระธาตุ มีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งอายุ 18 ปี แยกเป็นเพศชาย จำนวน 1,498 คน เพศหญิง จำนวน 1,532 คน รวมผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด จำนวน 3,030 คน

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาพาบบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562

1. พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)
2. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา 67 ดังนี้
 - 1) จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
 - 2) การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะ มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 - 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
 - 7) คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 - 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย
3. มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต. ตามมาตรา 68 ดังนี้
 - 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
 - 2) ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 - 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 - 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
 - 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์

- 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- 8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.
- 10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 12) การท่องเที่ยว
- 13) การผังเมือง อำนาจหน้าที่ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้ อบต.มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณูปโภค และการก่อสร้างอื่นๆ
5. การสาธารณูปการ
6. การส่งเสริมการฝึกและการประกอบอาชีพ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรีคนชรา และ

ผู้ด้อยโอกาส

11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรง
มหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ

24. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ ดิน
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

25. การผังเมือง

26. การขนส่ง และการวิศวกรรมจราจร

27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ

28. การควบคุมอาคาร

29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษา
ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

31. กิจอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ
ประกาศกำหนด อบต. มีความสำคัญอย่างไร อบต. มีความสำคัญต่อชุมชน (หมู่บ้าน /ตำบล) ดังนี้

1. เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่พัฒนาตำบลให้เจริญก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม
และวัฒนธรรม

2. เป็นหน่วยประสานทรัพยากรระหว่าง อบต. กับท้องถิ่นอื่น ๆ รวมทั้งหน่วย
ราชการ และหน่วยเอกชนอื่น ๆ

3. เป็นเวทีประชาธิปไตยของประชาชนในการเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่น (สมาชิก
สภา อบต.) เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใช้งบประมาณ รายได้ทรัพย์สินและระดมทุนเพื่อให้เกิด
ประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น

4. เป็นการส่งเสริมและพัฒนาคนในท้องถิ่น ให้ทำงานเพื่อท้องถิ่นของตน
ก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้นในท้องถิ่น เช่น สมาชิกสภา อบต. พนักงานและลูกจ้างของ อบต.

5. ส่งเสริมสิทธิและหน้าที่ของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
ตรวจสอบการทำงานและใช้สิทธิถอดถอน ผู้แทนของตน (สมาชิกสภา) ที่ไม่ทำงานเพื่อประโยชน์ของ
ท้องถิ่น อบต. มีโครงสร้างอย่างไร โครงสร้าง อบต.ประกอบด้วย

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล (สภา อบต.)

2. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต. และรองนายก
อบต.) ประชาชนในเขต อบต. มีสิทธิและหน้าที่ดังนี้

1. มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา อบต.

2. ถอดถอนสมาชิกหรือผู้บริหาร อบต.

3. เสนอให้ออกข้อบังคับตำบล

4. แสดงเจตนารมณ์ในการรวม อบต.

5. เข้าฟังการประชุมสภา อบต.

6. เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการการซื้อ การจ้าง โดยวิธีสอบราคา ประกวด
ราคา และวิธีพิเศษของ อบต. อย่างน้อยคณะละ 2 คน

7. มีหน้าที่ไปเลือกตั้งสมาชิกสภา อบต.

8. ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับตำบล
9. เสียภาษีแก่ อบต.
10. สนับสนุนและร่วมกิจกรรมกับ อบต.
11. ติดตามและดูแลการใช้จ่ายงบประมาณของ อบต.
12. ร่วมกันเสริมสร้างชุมชน และประชาคมหมู่บ้านของตนให้เข้มแข็ง
13. ได้รับบริการสาธารณะ และการบำบัดทุกข์บำรุงสุข จาก อบต. ตาม

อำนาจหน้าที่ของ อบต.

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เทียนนท์ แสงบุตร (2563) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, $S.D. = 0.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.98$, $S.D. = 0.62$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.92$, $S.D. = 0.61$) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.84$, $S.D. = 0.64$) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.75$, $S.D. = 0.76$) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.69$, $S.D. = 0.66$) และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.65$, $S.D. = 0.72$) 2. ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัจจัยด้านบุคคลที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และรายได้ต่อเดือน ที่ต่างกันมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ควรมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมอนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการทุกครั้ง ควรปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของกฎหมายและนโยบายของ หน่วยงานให้เป็นแบบอย่างแก่ประชาชน และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร้องทุกข์ และนำปัญหาที่ได้รับทราบนำไปปฏิบัติดำเนินการแก้ไขให้มากที่สุด มีการรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับทราบ และควรประพฤติตัวอยู่ในระเบียบวินัยใช้ทรัพยากรในสำนักงานอย่างประหยัด เพื่อลดค่าใช้จ่ายจากเงินโครงการและงบประมาณที่ได้ในแต่ละปี

วันทีนิ ภูธรรมะ (2563) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ส่วนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ ควรกำหนดการวางแผน การปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนควรมีเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกับหน่วยงาน ควรบริการประชาชนด้วยความเต็มใจและ

เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ควรมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ

สันธิวุฒิ เปลี่ยนศร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีในภาพรวม พบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม 2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วน จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกันมีผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ส่วนระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกันมีผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

กมลพรรณ พึ่งดวง (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 86 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ หลักคุณธรรมและจริยธรรม กับหลักความเสมอภาคตามลำดับ ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก คือ หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม และการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการรับผิดชอบต่อสังคม และสามารถตรวจสอบได้ หลักการตอบสนองตามลำดับ 2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยฐานจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียนคุณภาพโดยทั่วไป ความใส่ใจในงาน ความพึงพอใจในงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ชาญยุทธ พวงกำหยาด (2560) ได้ศึกษา การนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาระดับการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง

2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง

3) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง

4) ศึกษาอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง

5) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของเทศบาลในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง จำนวน 338 คน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติเบื้องต้นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 และการวิเคราะห์ข้อมูลถดถอยพหุคูณ การวิจัยเชิงคุณภาพกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นายกเทศมนตรี และปลัดเทศบาลแห่งละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์โดยการตีความ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับธรรมาภิบาล ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำหลักธรรมาภิบาล ไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ ทั้ง 10 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่าปัจจัยด้านการวางแผน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินผล ด้านองค์การ/หน่วยงาน ด้านบุคลากร ด้านนโยบาย และด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน ที่สามารถทำนายความเป็นไปได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาด้านนโยบาย ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาการขาดความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ปัญหาการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล ปัญหาด้านการประเมินผล การปฏิบัติงานและปัญหาด้านผู้บริหารของเทศบาล

พีระ พันธุ์งาม (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับที่ 1 ด้านหลักความคุ้มค่า อันดับที่ 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม อันดับที่ 3 ด้านหลักนิติธรรม อันดับที่ 4 ด้านหลักคุณธรรม อันดับที่ 5 ด้านหลักความโปร่งใส อันดับที่ 6 ด้านหลักความรับผิดชอบ 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 3) ข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญ ได้แก่ สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้ายควรมีการตรวจสอบการออกข้อบัญญัติ กฎ ระเบียบให้สอดคล้อง กับความจำเป็นตรงกับสภาพปัญหาของท้องถิ่น ควรจัดระบบการควบคุมภายในเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ ต้องมีความโปร่งใส มีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้ และควรส่งเสริมสนับสนุนให้ภาค

ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานโดยจัดให้มีศูนย์เครือข่าย ภาคีประชาชนร่วมติดตามตรวจสอบการบริหารงาน

อรรถัย ทวีระวงษ์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี และเปรียบเทียบทัศนคติของบุคลากรภายในองค์กรต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง รายได้ และระดับการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาลสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงาน พนักงานจ้างและผู้นำชุมชนในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี 287 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า T-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย LSD ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า

1. บุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนมากมีตำแหน่งเป็นพนักงาน และมีรายได้ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท

2. ทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อพิจารณา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม และหลักความเสมอภาค อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพ หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม และหลักมุ่งฉันทามติ อยู่ในระดับมาก และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากรภายในองค์กรที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่าง ส่วนบุคลากรภายในองค์กรที่มีอายุ ตำแหน่ง และรายได้ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า บุคลากรภายในองค์กรที่มีอายุ ตำแหน่ง และรายได้ มีรายคู่ที่สัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทดสอบรายคู่ที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษาไม่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาทิตยา สุขศรี (2559) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยหลักการบริหารใช้หลักธรรมาภิบาลตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พุทธศักราช 2546 ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่าส่วนประสิทธิผลในการบริหารอาศัยแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ประกอบด้วย งานบริหาร วิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย คือ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส

2) ประสิทธิภาพในการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย คือ งานบริหารงบประมาณงานบริหารวิชาการ งานบริหารทั่วไปและงานบริหารบุคคล

3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพในการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรวมความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก แสดงว่า การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

ธัญวาทย์ คำมูล (2559) ได้ศึกษา การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถามแก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และบุคลากร ได้แก่ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 85 คน และประชาชนชุมชน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 95 คน ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 5 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีเพียง 1 ด้าน คือด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ เห็นว่าการสร้างธรรมาภิบาลภายในองค์กรนั้น ควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นคณะผู้บริหาร บุคลากรภายในเทศบาล ประธานชุมชน และประชาชนทั่วไป และมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบ้านเมืองให้เกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลข้อเสนอแนะ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการปฏิรูประบบราชการ โดยการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย และใช้เงินงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องของธรรมาภิบาล โดยให้บุคลากรเล็งเห็นถึงความสำคัญและยึดถือปฏิบัติในเรื่องของธรรมาภิบาลอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน และเพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจใน หลักธรรมาภิบาลมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน โดย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน จำนวน 3,030 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน จำนวน 3,030 คน กำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1970 : 886) ซึ่งกำหนดเป็นระดับความ เชื่อมั่นเป็น 95% จำนวน 353 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่เน้นการดำเนินงานเชิงปริมาณ ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยรวบรวมจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน

ตอนที่ 3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบ สัมภาษณ์โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงทางเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ควรปรับปรุงแก้ไข (สุวิมล ติรภานันท์, 2546: 147-148)
6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดลองมาใช้คำนวณเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
7. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วเสนอที่อาจารย์ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้อง สมบูรณ์และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษาถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะรัง จังหวัดน่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ
4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหาค่าวิเคราะห์สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อใช้บรรยาย ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะรัง จังหวัดน่าน วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่าของไลเคิร์ท (Likert) ซึ่งประยุกต์ใช้สเกลคำถาม 5 ระดับ คะแนน ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะรัง จังหวัดน่าน ตามลำดับที่เลือกตอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบวัดซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2556:121) มีระดับของเกณฑ์การมีส่วนร่วม 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

หลังจากนั้นจะนำระดับคะแนนมาแปลผล โดยช่วงคะแนนสามารถคำนวณได้จากสูตรการหาอันตรภาคชั้น เพื่อหาเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย (ธานินทร์ ศิลป์จารุ.2548) ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{สูตรการหาอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80\end{aligned}$$

ผลคะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

การแปลผล

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21-5.00 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41-4.20 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61-3.40 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81-2.60 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.80 หมายความว่า มีความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน โดยจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการตรวจสอบสมมติฐาน
นำเสนอรูปตารางพร้อมคำบรรยายวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

การวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติการทดสอบค่า T-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One way ANOVA) F-test และหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 กรณีพบข้อแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดย LSD (Least Significant Different)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันชัดเจนในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจาก T - test
F	แทน	ค่าสถิติที่คำนวณจาก F - test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
SS	แทน	ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of square)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
Sig	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	202	57.20
หญิง	151	42.80
รวม	353	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 46.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18 – 30 ปี	58	16.43
31 – 40 ปี	134	37.96
41 – 50 ปี	87	24.65
มากกว่า 51 ปีขึ้นไป	74	20.96
รวม	353	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 รองลงมาอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 และอายุ มากกว่า 51 ปีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	64	18.13
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	112	31.73
อนุปริญญา / ปวส.	103	29.18
ปริญญาตรี	56	15.86
สูงกว่าปริญญาตรี	18	5.10
รวม	353	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70 รองลงมาระดับการศึกษาอนุปริญญา / ปวส. จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับจ้าง	44	12.46
เกษตรกร	68	19.26
ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ	84	23.80
พนักงานเอกชน / รัฐวิสาหกิจ	79	22.38
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	17	4.82
อื่น ๆ	61	17.28
รวม	353	100.00

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 รองลงมาอาชีพพนักงานเอกชน / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 22.38 และอาชีพเกษตรกร จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงความถี่ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	58	16.43
15,001 – 20,000 บาท	105	29.75
20,001 – 25,000 บาท	39	11.05
25,001 – 30,000 บาท	53	15.01
30,001 – 35,000 บาท	88	24.93
รายได้มากกว่า 35,001 บาท ขึ้นไป	10	2.83
รวม	353	100.00

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 รองลงมารายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,001 – 35,000 บาท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 24.93 และรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.43 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน

จากการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน จากแบบสอบถามโดยผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ตอนที่ 2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน จำนวน 6 หลัก ประกอบด้วย 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ และ 6. หลักความคุ้มค่า ดังนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ในภาพรวม

ด้านที่	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ด้านหลักนิติธรรม	3.91	0.37	มาก
2	ด้านหลักคุณธรรม	3.98	0.36	มาก
3	ด้านหลักความโปร่งใส	4.02	0.44	มาก
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.03	0.41	มาก
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.03	0.43	มาก
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.02	0.35	มาก
ภาพรวม		4.00	0.19	มาก

จากตารางที่ 4.6 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือ ด้านหลักโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.02$) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.98$) และด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ โดยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักนิติธรรม

ข้อที่	ด้านหลักนิติธรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	อบต. มีการรับฟังความคิดเห็นหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้	3.91	0.53	มาก
2	อบต.ของท่านมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ หน้าที่ของประชาชน	3.90	0.49	มาก
3	อบต.ของท่านมีการแก้ไข ปรับปรุงคำสั่ง ระเบียบข้อบัญญัติให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และไม่ขัดต่อกฎหมาย	3.86	0.54	มาก
4	พนักงาน และประชาชนใน อบต.ของท่านยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ	3.97	0.50	มาก
ภาพรวม		3.91	0.37	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักนิติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ทุกข้ออยู่ในระดับมาก พบว่า พนักงาน และประชาชนใน อบต. ยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา อบต. มีการรับฟังความคิดเห็นหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้ ($\bar{X} = 3.91$) อบต. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ หน้าที่ของประชาชน ($\bar{X} = 3.90$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อบต. มีการแก้ไขปรับปรุงคำสั่ง ระเบียบ ข้อบัญญัติให้มีความถูกต้องเหมาะสม และไม่ขัดต่อกฎหมาย ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

ข้อที่	ด้านหลักคุณธรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ผู้บริหาร อบต.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม	3.92	0.54	มาก
2	อบต.ของท่านมีการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ โดยยึดหลักผลประโยชน์ส่วนรวมและถูกต้องตามกฎหมาย	3.95	0.53	มาก
3	อบต.ของท่านเบิกจ่ายงบประมาณ โดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย	4.01	0.53	มาก
4	อบต.ของท่านมีการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมต่อชุมชน	3.99	0.58	มาก
5	อบต.ของท่านปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้บริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน	4.02	0.58	มาก
ภาพรวม		3.98	0.36	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ทุกข้ออยู่ในระดับมาก พบว่า อบต. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้บริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา อบต. เบิกจ่ายงบประมาณ โดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ($\bar{X} = 4.01$) อบต. มีการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมต่อชุมชน ($\bar{X} = 3.99$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต บนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความโปร่งใส

ข้อที่	ด้านหลักความโปร่งใส	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	การดำเนินงานของ อบต. มีการเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบได้	4.02	0.60	มาก
2	อบต. ของท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน	4.03	0.60	มาก
3	อบต. ของท่านเปิดเผยข้อมูลด้านการเกี่ยวกับการชำระภาษีต่าง ๆ แก่ประชาชน	4.02	0.60	มาก
4	อบต. ของท่านมีการประชาสัมพันธ์ผลการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบ	3.99	0.57	มาก
ภาพรวม		4.02	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก อบต. มีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือ การดำเนินงานของ อบต. มีการเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบได้ และอบต. เปิดเผยข้อมูลด้านการเกี่ยวกับการชำระภาษีต่าง ๆ แก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.02$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อบต. มีการประชาสัมพันธ์ผลการจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชน ($\bar{X} = 3.99$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ข้อที่	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	อบต.ของท่านได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน	4.03	0.58	มาก
2	อบต.ของท่านมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา	4.01	0.56	มาก
3	อบต.ของท่านเปิดโอกาสให้พนักงาน ประชาชน เข้าร่วมรับฟังการประชุมของสภา อบต.	4.05	0.57	มาก
4	อบต.ของท่านแต่งตั้งตัวแทนจากประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ	4.04	0.58	มาก
ภาพรวม		4.03	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก อบต. เปิดโอกาสให้พนักงาน ประชาชน เข้าร่วมรับฟังการประชุมของสภา อบต. ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ อบต. แต่งตั้งตัวแทนจากประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.04$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อบต. มีการจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ

ข้อที่	ด้านหลักความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	อบต. ใส่ใจปัญหา กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชน	4.04	0.57	มาก
2	อบต. มีการยอมรับความผิดพลาดจากการดำเนินงานของ อบต.	4.04	0.56	มาก
3	อบต. รับฟัง และนำข้อเสนอ ข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ	4.01	0.55	มาก
ภาพรวม		4.03	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ทุกข้ออยู่ในระดับมาก พบว่า อบต. ใส่ใจปัญหา กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชน และอบต. มีการยอมรับความผิดพลาดจากการดำเนินงานของ อบต. ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา คือ ($\bar{X} = 4.03$) คือ อบต. รับฟัง และนำข้อเสนอ ข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า

ข้อที่	ด้านหลักความคุ้มค่า	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	อบต.ของท่านมีการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินแผนงานโครงการ	4.01	0.52	มาก
2	อบต.ของท่านมีการรณรงค์ให้พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน	3.97	0.57	มาก
3	อบต.ของท่านมีการจัดซื้อจัดจ้าง มุ่งให้เกิดความประหยัดประชาชนส่วนรวมได้รับประโยชน์	4.03	0.54	มาก
4	อบต.ของท่านใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ	4.06	0.53	มาก
5	อบต.ของท่านมีการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์เป็นปัจจุบัน และควบคุมการใช้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และประโยชน์ส่วนรวม	4.02	0.53	มาก
ภาพรวม		4.02	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.12 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ทุกข้ออยู่ในระดับมาก พบว่า อบต. ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ อบต. มีการจัดซื้อจัดจ้าง มุ่งให้เกิดความประหยัด ประชาชนส่วนรวมได้รับประโยชน์ ($\bar{X} = 4.03$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อบต. มีการรณรงค์ให้พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด และยั่งยืน ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้

ได้ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้สถิติค่าทีเทส (T-test) และค่าสถิติเอฟเทส (F-test) หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ

การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.92	0.39	3.89	0.34	0.92	0.10
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.00	0.36	3.95	0.37	1.28	0.42
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.03	0.43	4.00	0.45	0.58	0.47
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.06	0.42	3.99	0.40	1.55	0.58
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.02	0.43	4.04	0.42	0.31	0.89
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.02	0.35	4.01	0.34	0.35	0.40
รวมเฉลี่ย	4.01	0.19	3.98	0.18	1.50	0.50

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีเพศแตกต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.72	3	0.24	1.78	0.15
	ภายในกลุ่ม	46.70	349	0.13		
	รวม	47.42	352			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.57	3	0.19	1.45	0.23
	ภายในกลุ่ม	45.84	349	0.13		
	รวม	46.41	352			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	0.15	3	0.05	0.26	0.86
	ภายในกลุ่ม	67.52	349	0.19		
	รวม	67.66	352			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	0.58	3	0.19	1.14	0.33
	ภายในกลุ่ม	59.45	349	0.17		
	รวม	60.03	352			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	0.35	3	0.12	0.64	0.59
	ภายในกลุ่ม	63.90	349	0.18		
	รวม	64.25	352			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	0.04	3	0.01	0.11	0.96
	ภายในกลุ่ม	42.80	349	0.12		
	รวม	42.84	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.04	3	0.01	0.34	0.80
	ภายในกลุ่ม	12.31	349	0.04		
	รวม	12.347	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ที่มีอายุแตกต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต. มีการรับฟังความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออก ข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้	ระหว่างกลุ่ม	0.66	3	0.22	0.77	0.51
	ภายในกลุ่ม	99.26	349	0.28		
	รวม	99.92	352			
2. อบต.ของท่านมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติและ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	1.16	3	0.39	1.65	0.18
	ภายในกลุ่ม	81.96	349	0.23		
	รวม	83.12	352			
3. อบต.ของท่านมีการแก้ไข ปรับปรุงคำสั่ง ระเบียบข้อบัญญัติ ให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และไม่ ขัดต่อกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	1.22	3	0.41	1.42	0.24
	ภายในกลุ่ม	99.70	349	0.29		
	รวม	100.92	352			
4. พนักงาน และประชาชนใน อบต.ของท่านยินยอมปฏิบัติตาม กฎหมายข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	0.25	3	0.08	0.33	0.81
	ภายในกลุ่ม	89.34	349	0.26		
	รวม	89.59	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.72	3	0.24	1.78	0.15
	ภายในกลุ่ม	46.70	349	0.13		
	รวม	47.42	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักนิติธรรม ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านคุณธรรม จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหาร อบต.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต บนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.22	3	0.74	2.60	0.05
	ภายในกลุ่ม	99.56	349	0.29		
	รวม	101.78	352			
2. อบต.ของท่านมีการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ โดยยึดหลักผลประโยชน์ส่วนรวมและถูกต้องตามกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	1.76	3	0.59	2.09	0.10
	ภายในกลุ่ม	97.52	349	0.28		
	รวม	99.27	352			
3. อบต.ของท่านเบิกจ่ายงบประมาณ โดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	0.47	3	0.16	0.56	0.64
	ภายในกลุ่ม	97.49	349	0.28		
	รวม	97.95	352			
4. อบต.ของท่านมีการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมต่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1.39	3	0.46	1.37	0.25
	ภายในกลุ่ม	117.59	349	0.34		
	รวม	118.97	352			
5. อบต.ของท่านปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ให้บริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน	ระหว่างกลุ่ม	0.68	3	0.23	0.67	0.57
	ภายในกลุ่ม	118.18	349	0.34		
	รวม	118.86	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.57	3	0.19	1.45	0.23
	ภายในกลุ่ม	45.84	349	0.13		
	รวม	46.41	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านคุณธรรม ที่มีอายุต่างกันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลฯ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านความโปร่งใส จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การดำเนินงานของอบต.มีการ เปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชน ตรวจสอบได้	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.34 127.48 127.82	3 349 352	0.11 0.37	0.31	0.82
2. อบต.ของท่านมีการ ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.37 128.40 128.77	3 349 352	0.12 0.37	0.34	0.80
3. อบต.ของท่านเปิดเผยข้อมูล ด้านการจัดการขยะต่าง ๆ แก่ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.17 125.65 125.82	3 349 352	0.06 0.36	0.15	0.93
4. อบต.ของท่านมีการประชาสัมพันธ์ การจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชน ทราบ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.53 112.45 112.97	3 349 352	0.18 0.32	0.55	0.65
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.15 67.52 67.664	3 349 352	0.05 0.19	0.26	0.86

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านความโปร่งใส ที่มีอายุต่างกันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต. ของท่านได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	0.95	3	0.32	0.94	0.42
	ภายในกลุ่ม	117.71	349	0.34		
	รวม	118.66	352			
2. อบต. ของท่านมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	0.47	3	0.16	0.49	0.69
	ภายในกลุ่ม	111.48	349	0.32		
	รวม	111.95	352			
3. อบต. ของท่านเปิดโอกาสให้พนักงาน ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมของสภา อบต.	ระหว่างกลุ่ม	1.64	3	0.55	1.71	0.16
	ภายในกลุ่ม	111.63	349	0.32		
	รวม	113.27	352			
4. อบต. ของท่านแต่งตั้งตัวแทนจากประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	0.50	3	0.17	0.50	0.68
	ภายในกลุ่ม	116.02	349	0.33		
	รวม	116.52	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.58	3	0.19	1.14	0.33
	ภายในกลุ่ม	59.45	349	0.17		
	รวม	60.03	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ที่มีอายุต่างกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่มีอายุต่างกัน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลฯ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต. ของท่านใส่ใจปัญหา กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.10 113.34 113.44	3 349 352	0.03 0.32	0.10	0.96
2. อบต. ของท่านมีการยอมรับ ความผิดพลาดจากการดำเนินงาน ของอบต.	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.28 111.08 112.36	3 349 352	0.43 0.32	1.34	0.26
3. อบต. ของท่านรับฟังและนำข้อ เสนอ ข้อร้องเรียนของประชาชนไป ดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.72 104.27 105.99	3 349 352	0.57 0.30	1.91	0.13
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.35	3	0.12	0.64	0.59
	ภายในกลุ่ม	63.90	349	0.18		
	รวม	64.25	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีอายุต่างกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอายุ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต. ของท่านมีการจัดลำดับ ความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนิน แผนงาน โครงการ	ระหว่างกลุ่ม	1.28	3	0.43	1.57	0.20
	ภายในกลุ่ม	94.71	349	0.27		
	รวม	95.99	352			
2. อบต. ของท่านมีการรณรงค์ให้ พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน	ระหว่างกลุ่ม	0.74	3	0.25	0.75	0.52
	ภายในกลุ่ม	114.03	349	0.33		
	รวม	114.77	352			
3. อบต. ของท่านมีการจัดซื้อ จัด จ้าง มุ่งให้เกิดความประหยัด ประชาชนส่วนรวมได้รับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	0.11	3	0.04	0.13	0.94
	ภายในกลุ่ม	101.48	349	0.29		
	รวม	101.59	352			
4. อบต. ของท่านใช้งบประมาณ อย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับ งบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ	ระหว่างกลุ่ม	0.16	3	0.05	0.19	0.90
	ภายในกลุ่ม	98.70	349	0.28		
	รวม	98.87	352			
5. อบต. ของท่านมีการจัดทำ ทะเบียนครุภัณฑ์เป็นปัจจุบันและ ควบคุมการใช้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์และประโยชน์ส่วนรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.75	3	0.58	2.10	0.10
	ภายในกลุ่ม	97.11	349	0.28		
	รวม	98.86	352			
	ระหว่างกลุ่ม	0.04	3	0.01	0.11	0.96
	ภายในกลุ่ม	42.80	349	0.12		
	รวม	42.84	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีอายุต่างกันในการรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.35	4	0.09	0.64	0.63
	ภายในกลุ่ม	47.07	348	0.14		
	รวม	47.42	352			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.58	4	0.14	1.10	0.36
	ภายในกลุ่ม	45.84	348	0.13		
	รวม	46.41	352			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	0.30	4	0.07	0.38	0.82
	ภายในกลุ่ม	67.37	348	0.19		
	รวม	67.66	352			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	0.39	4	0.10	0.57	0.69
	ภายในกลุ่ม	59.64	348	0.17		
	รวม	60.03	352			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	0.95	4	0.24	1.30	0.27
	ภายในกลุ่ม	63.31	348	0.18		
	รวม	64.25	352			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	1.27	4	0.32	2.66	0.03*
	ภายในกลุ่ม	41.57	348	0.12		
	รวม	42.84	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.28	4	0.07	2.03	0.09
	ภายในกลุ่ม	12.07	348	0.03		
	รวม	12.35	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ด้านหลักความคุ้มค่า	มัธยมศึกษา ตอนต้นหรือ ต่ำกว่า	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	-	0.02	-0.02	0.02	-0.12
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	-	-	-0.04	0.09	-0.19*
อนุปริญญา/ปวส.	-	-	-	0.13*	-0.15
ปริญญาตรี	-	-	-	-	-0.28*
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. กับ สูงกว่าปริญญาตรี และ ระดับการศึกษาอนุปริญญา / ปวส. กับ ปริญญาตรี และ ระดับการศึกษาปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1.อบต.มีการรับฟังความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออก ข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้	ระหว่างกลุ่ม	0.36	4	0.09	0.32	0.87
	ภายในกลุ่ม	99.55	348	0.29		
	รวม	99.92	352			
2.อบต.ของท่านมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติและ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ หน้าที่ของ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	0.79	4	0.20	0.83	0.51
	ภายในกลุ่ม	82.34	348	0.24		
	รวม	83.12	352			
3.อบต.ของท่านมีการแก้ไข ปรับปรุงคำสั่ง ระเบียบ ข้อบัญญัติให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และไม่ขัดต่อกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	1.58	4	0.39	1.38	0.24
	ภายในกลุ่ม	99.34	348	0.29		
	รวม	100.92	352			
4.พนักงาน และประชาชน ใน อบต.ของท่านยินยอมปฏิบัติตาม กฎหมายข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	0.73	4	0.18	0.72	0.58
	ภายในกลุ่ม	88.86	348	0.26		
	รวม	89.59	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.35	4	0.09	0.64	0.63
	ภายในกลุ่ม	47.07	348	0.14		
	รวม	47.415	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหาร อบต.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต บนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.62 100.16 101.78	4 348 352	0.41 0.29	1.41	0.23
2. อบต.ของท่านมีการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ โดยยึดหลักผลประโยชน์ส่วนรวมและถูกต้องตามกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.85 98.42 99.27	4 348 352	0.21 0.28	0.75	0.56
3. อบต.ของท่านเบิกจ่ายงบประมาณ โดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.09 96.86 97.95	4 348 352	0.27 0.28	0.98	0.42
4. อบต.ของท่านมีการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมต่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.24 116.74 118.97	4 348 352	0.56 0.34	1.67	0.16
5 .อบต.ของท่านปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ให้บริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.21 117.66 118.86	4 348 352	0.30 0.34	0.89	0.47
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.58	4	0.14	1.10	0.36
	ภายในกลุ่ม	45.84	348	0.13		
	รวม	46.41	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักคุณธรรม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การดำเนินงานของอบต.มีการ เปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชน ตรวจสอบได้	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.60 126.22 127.82	4 348 352	0.40 0.36	1.10	0.35
2. อบต.ของท่านมีการ ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.84 127.93 128.77	4 348 352	0.21 0.37	0.57	0.68
3. อบต.ของท่านเปิดเผยข้อมูลด้าน เกี่ยวกับการชำระภาษีต่าง ๆ แก่ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.79 125.03 125.82	4 348 352	0.20 0.36	0.55	0.70
4. อบต.ของท่านมีการประชาชนผล การจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชน ทราบ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.45 111.52 112.97	4 348 352	0.36 0.32	1.13	0.34
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.30	4	0.07	0.38	0.82
	ภายในกลุ่ม	67.37	348	0.19		
	รวม	67.66	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.26 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.ของท่านได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	1.36	4	0.34	1.01	0.40
	ภายในกลุ่ม	117.30	348	0.34		
	รวม	118.66	352			
2. อบต.ของท่านมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	0.72	4	0.18	0.57	0.69
	ภายในกลุ่ม	111.23	348	0.32		
	รวม	111.95	352			
3. อบต.ของท่านเปิดโอกาสให้พนักงาน ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมของสภา อบต.	ระหว่างกลุ่ม	2.10	4	0.53	1.64	0.16
	ภายในกลุ่ม	111.17	348	0.32		
	รวม	113.27	352			
4. อบต.ของท่านแต่งตั้งตัวแทนจากประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2.13	4	0.53	1.62	0.17
	ภายในกลุ่ม	114.39	348	0.33		
	รวม	116.52	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.39	4	0.10	0.57	0.69
	ภายในกลุ่ม	59.64	348	0.17		
	รวม	60.03	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.ของท่านใส่ใจปัญหา กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.38 112.07 113.44	4 348 352	0.34 0.32	1.07	0.37
2. อบต.ของท่านมีการยอมรับความ ผิดพลาดจากการดำเนินงานของ อบต.	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.90 110.47 112.36	4 348 352	0.47 0.32	1.49	0.20
3. อบต.ของท่านรับฟังและนำข้อ เสนอ ข้อร้องเรียนของประชาชนไป ดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.96 105.03 105.99	4 348 352	0.24 0.30	0.79	0.53
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.95	4	0.24	1.30	0.27
	ภายในกลุ่ม	63.31	348	0.18		
	รวม	64.25	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.28 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.ของท่านมีการจัดลำดับ ความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนิน แผนงาน โครงการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.27 95.71 95.99	4 348 352	0.07 0.28	0.25	0.91
2. อบต.ของท่านมีการรณรงค์ให้ พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.06 112.71 114.77	4 348 352	0.52 0.32	1.59	0.18
3. อบต.ของท่านมีการจัดซื้อ จัดจ้าง มุ่งให้เกิดความประหยัด ประชาชนส่วนรวมได้รับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.65 99.94 101.59	4 348 352	0.41 0.29	1.44	0.22
4. อบต.ของท่านใช้งบประมาณ อย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับ งบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.16 95.71 98.87	4 348 352	0.79 0.28	2.87	0.02*
5. อบต.ของท่านมีการจัดทำ ทะเบียนครุภัณฑ์เป็นปัจจุบันและ ควบคุมการใช้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประโยชน์ส่วนรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.46 96.40 98.86	4 348 352	0.62 0.28	2.22	0.07
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.27 41.57 42.84	4 348 352	0.32 0.12	2.66	0.03*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อบต.ใช้งบประมาณอย่าง คุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ด้านหลักความคุ้มค่า	มัธยมศึกษา ตอนต้นหรือ ต่ำกว่า	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	-	0.02	-0.02	0.11	-0.18
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	-	-	-0.04	0.09	-0.19*
อนุปริญญา/ปวส.	-	-	-	0.13*	-0.15
ปริญญาตรี	-	-	-	-	-0.28*
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. กับ สูงกว่าปริญญาตรี และ ระดับการศึกษานอนปริญญา / ปวส. กับ ปริญญาตรี และ ระดับการศึกษาปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.30 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ข้อที่ 4 อบต. ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ต้องถิ่นได้รับ

ด้านหลักความคุ้มค่า	มัธยมศึกษา ตอนต้นหรือ ต่ำกว่า	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	-	-0.00	-0.09	0.12	-0.30*
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	-	-	-0.09	0.13	-0.30*
อนุปริญญา/ปวส.	-	-	-	0.22*	-0.42*
ปริญญาตรี	-	-	-	-	-0.42
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ข้อที่ 4 อบต. ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า กับ สูงกว่าปริญญาตรี และ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับ สูงกว่าปริญญาตรี และการศึกษาอนุปริญญา / ปวส. กับ ปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.31 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.77	5	0.15	1.15	0.33
	ภายในกลุ่ม	46.64	347	0.13		
	รวม	47.42	352			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.21	5	0.24	1.86	0.10
	ภายในกลุ่ม	45.20	347	0.13		
	รวม	46.41	352			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	1.59	5	0.32	1.67	0.14
	ภายในกลุ่ม	66.07	347	0.19		
	รวม	67.66	352			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	0.55	5	0.11	0.64	0.67
	ภายในกลุ่ม	59.48	347	0.17		
	รวม	60.03	352			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	1.69	5	0.34	1.87	0.10
	ภายในกลุ่ม	62.56	347	0.18		
	รวม	64.25	352			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	0.14	5	0.03	0.23	0.95
	ภายในกลุ่ม	42.70	347	0.12		
	รวม	42.84	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.35	5	0.07	2.05	0.07
	ภายในกลุ่ม	11.99	347	0.03		
	รวม	12.35	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีอาชีพต่างกันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.32 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามอาชีพ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.มีการรับฟังความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออก ข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.05 98.87 99.92	5 347 352	0.21 0.28	0.74	0.60
2. อบต.ของท่านมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติและ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.79 82.33 83.12	5 347 352	0.16 0.24	0.67	0.65
3. อบต.ของท่านมีการแก้ไข ปรับปรุงคำสั่ง ระเบียบ ข้อบัญญัติ ให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และไม่ ขัดต่อกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.66 99.26 100.92	5 347 352	0.33 0.29	1.16	0.33
4. พนักงาน และประชาชน ในอบต. ของท่านยินยอมปฏิบัติตาม กฎหมายข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.62 88.97 89.59	5 347 352	0.12 0.26	0.48	0.79
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.77	5	0.15	1.15	0.33
	ภายในกลุ่ม	46.64	347	0.13		
	รวม	47.42	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม ที่มีอาชีพต่างกันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามอาชีพ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหาร อบต.ปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต บนพื้นฐานของ ศีลธรรมและจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.23 99.55 101.78	5 347 352	0.45 0.29	1.55	0.17
2. อบต.ของท่านมีการพิจารณา เรื่องต่าง ๆ โดยยึดหลัก ผลประโยชน์ส่วนรวมและถูกต้อง ตามกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.00 96.27 99.27	5 347 352	0.60 0.28	2.16	0.06
3. อบต.ของท่านเบิกจ่าย งบประมาณ โดยยึดหลักความ ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.25 94.70 97.95	5 347 352	0.65 0.27	2.38	0.04*
4. อบต.ของท่านมีการจัดสรร งบประมาณให้เกิดความเป็นธรรม ต่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.78 117.19 118.97	5 347 352	0.36 0.34	1.06	0.38
5. อบต.ของท่านปฏิบัติงานด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต ให้บริการ ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.14 117.72 118.86	5 347 352	0.23 0.34	0.67	0.65
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.21	5	0.24	1.86	0.10
	ภายในกลุ่ม	45.20	347	0.13		
	รวม	46.41	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักคุณธรรม ที่มีอาชีพต่างกันในทุกอาชีพ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 3 อบต.เบิกจ่ายงบประมาณ โดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.34 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามอาชีพ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การดำเนินงานของอบต.มีการ เปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชน ตรวจสอบได้	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.34 126.48 127.82	5 347 352	0.27 0.36	0.74	0.60
2. อบต.ของท่านมีการ ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.74 126.03 128.77	5 347 352	0.55 0.36	1.51	0.19
3. อบต.ของท่านเปิดเผยข้อมูลด้าน เกี่ยวกับการชำระภาษีต่าง ๆ แก่ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.26 123.56 125.82	5 347 352	0.45 0.36	1.27	0.28
4. อบต.ของท่านมีการประชาชนผล การจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชน ทราบ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.05 111.92 112.97	5 347 352	0.21 0.32	0.65	0.66
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.59	5	0.32	1.67	0.14
	ภายในกลุ่ม	66.07	347	0.19		
	รวม	67.66	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความโปร่งใส ที่มีอาชีพต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.35 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเขียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามอาชีพ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.ของท่านได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	2.05	5	0.41	1.22	0.30
	ภายในกลุ่ม	116.61	347	0.34		
	รวม	118.66	352			
2. อบต.ของท่านมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	0.87	5	0.17	0.54	0.74
	ภายในกลุ่ม	111.08	347	0.32		
	รวม	111.95	352			
3. อบต.ของท่านเปิดโอกาสให้พนักงาน ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมของสภา อบต.	ระหว่างกลุ่ม	1.97	5	0.39	1.23	0.30
	ภายในกลุ่ม	111.31	347	0.32		
	รวม	113.27	352			
4. อบต.ของท่านแต่งตั้งตัวแทนจากประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2.50	5	0.50	1.52	0.18
	ภายในกลุ่ม	114.02	347	0.33		
	รวม	116.52	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.55	5	0.11	0.64	0.67
	ภายในกลุ่ม	59.48	347	0.17		
	รวม	60.03	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.35 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเขียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความโปร่งใส ที่มีอาชีพต่างกันในการรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.36 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามอาชีพ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.ของท่านใส่ใจปัญหา กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	2.93	5	0.59	1.84	0.10
	ภายในกลุ่ม	110.51	347	0.32		
	รวม	113.44	352			
2. อบต.ของท่านมีการยอมรับความ ผิดพลาดจากการดำเนินงานของ อบต.	ระหว่างกลุ่ม	1.75	5	0.35	1.10	0.36
	ภายในกลุ่ม	110.62	347	0.32		
	รวม	112.36	352			
3. อบต.ของท่านรับฟัง และนำ ข้อเสนอข้อร้องเรียนของประชาชน ไปดำเนินการอย่างเต็ม ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	3.96	5	0.79	2.70	0.02*
	ภายในกลุ่ม	102.03	347	0.29		
	รวม	105.99	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.69	5	0.34	1.87	0.10
	ภายในกลุ่ม	62.56	347	0.18		
	รวม	64.25	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.36 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีอาชีพต่างกันในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 อบต.รับฟังและนำข้อเสนอข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีอาชีพต่างกัน ข้อที่ 3 อบต.ของ ทานรับฟังและนำข้อเสนอข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ

หลักความรับผิดชอบ	รับจ้าง ทั่วไป	ข้าราชการ เกษตรกร	ข้าราชการ /พนักงาน รัฐ	พนักงาน เอกชน/ รัฐวิสาหกิจ	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	อื่น ๆ
รับจ้างทั่วไป	-	0.07	-0.06	0.13	-0.06	-0.18
เกษตรกร	-	-	-0.13	0.05	-0.13	-0.25*
ข้าราชการ/พนักงานรัฐ	-	-	-	0.18*	0.00	-0.12
พนักงานเอกชน/รัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-0.19	-0.31*
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	-	-	-	-	-	-0.12
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า แตกต่างกัน ข้อที่ 3 อบต. รับฟังและนำข้อเสนอข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็ม ความสามารถ พบว่า อาชีพเกษตรกร กับ อาชีพอื่น ๆ และอาชีพข้าราชการ / พนักงานรัฐ กับ อาชีพพนักงานเอกชน / รัฐวิสาหกิจ และอาชีพพนักงานเอกชน / รัฐวิสาหกิจ กับ อื่น ๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.38 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามอาชีพ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.ของท่านมีการจัดลำดับ ความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนิน แผนงาน โครงการ	ระหว่างกลุ่ม	0.72	5	0.14	0.53	0.76
	ภายในกลุ่ม	95.27	347	0.27		
	รวม	95.99	352			
2. อบต.ของท่านมีการรณรงค์ให้ พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน	ระหว่างกลุ่ม	0.91	5	0.18	0.55	0.74
	ภายในกลุ่ม	113.86	347	0.33		
	รวม	114.77	352			
3. อบต.ของท่านมีการจัดซื้อ จัดจ้าง มุ่งให้เกิดความประหยัด ประชาชนส่วนรวมได้รับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2.16	5	0.43	1.51	0.19
	ภายในกลุ่ม	99.43	347	0.29		
	รวม	101.59	352			
4. อบต.ของท่านใช้งบประมาณ อย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับ งบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ	ระหว่างกลุ่ม	1.48	5	0.30	1.06	0.38
	ภายในกลุ่ม	97.38	347	0.28		
	รวม	98.87	352			
5. อบต.ของท่านมีการจัดทำ ทะเบียนครุภัณฑ์เป็นปัจจุบันและ ควบคุมการใช้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประโยชน์ส่วนรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.06	5	0.01	0.04	1.00
	ภายในกลุ่ม	98.80	347	0.28		
	รวม	98.86	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.14	5	0.03	0.23	0.95
	ภายในกลุ่ม	42.70	347	0.12		
	รวม	42.844	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.38 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีอาชีพต่างกัน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ในภาพรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.18	5	0.44	3.34	0.01*
	ภายในกลุ่ม	45.24	347	0.13		
	รวม	47.42	352			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.88	5	0.18	1.34	0.25
	ภายในกลุ่ม	45.53	347	0.13		
	รวม	46.41	352			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	0.26	5	0.05	0.27	0.93
	ภายในกลุ่ม	67.40	347	0.19		
	รวม	67.66	352			
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	0.52	5	0.10	0.60	0.70
	ภายในกลุ่ม	59.52	347	0.17		
	รวม	60.03	352			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	0.96	5	0.19	1.06	0.38
	ภายในกลุ่ม	63.29	347	0.18		
	รวม	64.25	352			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	1.43	5	0.29	2.39	0.04*
	ภายในกลุ่ม	41.42	347	0.12		
	รวม	42.84	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.18	5	0.04	1.01	0.41
	ภายในกลุ่ม	12.17	347	0.04		
	รวม	12.35	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 1 ด้านหลักนิติธรรม และด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.40 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านที่ 1 ด้านหลักนิติธรรม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน

ด้านหลักนิติธรรม	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001 – 20,000 บาท	20,001 – 25,000 บาท	25,001 – 30,000 บาท	30,001 – 35,000 บาท	มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 15,000 บาท	-	-0.00	0.05	0.00	-0.15*	-0.21
15,001 – 20,000 บาท	-	-	0.05	0.00	-0.16*	-0.21
20,001 – 25,000 บาท	-	-	-	-0.04	-0.21*	-0.25*
25,001 – 30,000 บาท	-	-	-	-	-0.16*	-0.21
30,001 – 35,000 บาท	-	-	-	-	-	-0.05
มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.41 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน

ด้านหลักความคุ้มค่า	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001 – 20,000 บาท	20,001 – 25,000 บาท	25,001 – 30,000 บาท	30,001 – 35,000 บาท	มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 15,000 บาท	-	0.00	0.05	-0.05	0.11	-0.18
15,001 – 20,000 บาท	-	-	0.04	-0.06	0.10*	-0.19
20,001 – 25,000 บาท	-	-	-	-0.10	0.06	-0.23
25,001 – 30,000 บาท	-	-	-	-	0.16*	-0.13
30,001 – 35,000 บาท	-	-	-	-	-	-0.29*
มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.41 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.42 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.มีการรับฟังความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออก ข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้	ระหว่างกลุ่ม	2.35	5	0.47	1.67	0.14
	ภายในกลุ่ม	97.56	347	0.28		
	รวม	99.92	352			
2. อบต.ของท่านมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติและ กฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ของ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	2.53	5	0.51	2.18	0.06
	ภายในกลุ่ม	80.59	347	0.23		
	รวม	83.12	352			
3. อบต.ของท่านมีการแก้ไข ปรับปรุงคำสั่ง ระเบียบ ข้อบัญญัติ ให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และไม่ ขัดต่อกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	3.06	5	0.61	2.17	0.06
	ภายในกลุ่ม	97.86	347	0.28		
	รวม	100.92	352			
4. พนักงาน และประชาชน ในอบต. ของท่านยินยอมปฏิบัติตาม กฎหมายข้อบังคับ	ระหว่างกลุ่ม	2.09	5	0.42	1.66	0.14
	ภายในกลุ่ม	87.50	347	0.25		
	รวม	89.59	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2.18	5	0.44	3.34	0.01*
	ภายในกลุ่ม	45.24	347	0.13		
	รวม	47.42	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.42 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักนิติธรรม ที่มีอาชีพต่างกันในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.43 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน

การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001 – 20,000 บาท	20,001 – 25,000 บาท	25,001 – 30,000 บาท	30,001 – 35,000 บาท	มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 15,000 บาท	-	-0.00	0.05	0.00	-0.16*	-0.21
15,001 – 20,000 บาท	-	-	0.05	0.00	-0.16*	-0.21
20,001 – 25,000 บาท	-	-	-	-0.04	-0.21*	-0.25*
25,001 – 30,000 บาท	-	-	-	-	-0.16*	-0.21
30,001 – 35,000 บาท	-	-	-	-	-	-0.05
มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.43 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,001 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.44 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ผู้บริหาร อบต.ปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต บนพื้นฐานของ ศีลธรรมและจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.94	5	0.39	1.35	0.24
	ภายในกลุ่ม	99.84	347	0.29		
	รวม	101.78	352			
2. อบต.ของท่านมีการพิจารณา เรื่องต่าง ๆ โดยยึดหลัก ผลประโยชน์ส่วนรวมและถูกต้อง ตามกฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	2.92	5	0.58	2.10	0.06
	ภายในกลุ่ม	96.36	347	0.28		
	รวม	99.27	352			
3. อบต.ของท่านเบิกจ่าย งบประมาณ โดยยึดหลักความ ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย	ระหว่างกลุ่ม	1.38	5	0.28	0.99	0.42
	ภายในกลุ่ม	96.57	347	0.28		
	รวม	97.95	352			
4. อบต.ของท่านมีการจัดสรร งบประมาณให้เกิดความเป็นธรรม ต่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3.49	5	0.70	2.10	0.07
	ภายในกลุ่ม	115.48	347	0.33		
	รวม	118.97	352			
5. อบต.ของท่านปฏิบัติงานด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต ให้บริการ ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน	ระหว่างกลุ่ม	1.75	5	0.35	1.03	0.40
	ภายในกลุ่ม	117.12	347	0.34		
	รวม	118.86	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.88	5	0.18	1.34	0.25
	ภายในกลุ่ม	45.53	347	0.13		
	รวม	46.41	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.44 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักคุณธรรม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.45 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การดำเนินงานของอบต.มีการ เปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชน ตรวจสอบได้	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.83 126.99 127.82	5 347 352	0.17 0.37	0.45	0.81
2. อบต.ของท่านมีการ ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.35 128.42 128.77	5 347 352	0.07 0.37	0.19	0.97
3. อบต.ของท่านเปิดเผยข้อมูลด้าน เกี่ยวกับการชำระภาษีต่าง ๆ แก่ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.17 124.64 125.82	5 347 352	0.23 0.36	0.65	0.66
4. อบต.ของท่านมีการประชาชนผล การจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชน ทราบ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.14 112.83 112.97	5 347 352	0.03 0.33	0.09	0.99
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.26	5	0.05	0.27	0.93
	ภายในกลุ่ม	67.40	347	0.19		
	รวม	67.66	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.45 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความโปร่งใส ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันในการพบว่ามีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.46 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.ของท่านได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน	ระหว่างกลุ่ม	0.73	5	0.15	0.43	0.83
	ภายในกลุ่ม	117.93	347	0.34		
	รวม	118.66	352			
2. อบต.ของท่านมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	1.46	5	0.29	0.92	0.47
	ภายในกลุ่ม	110.50	347	0.32		
	รวม	111.95	352			
3. อบต.ของท่านเปิดโอกาสให้พนักงาน ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมของสภา อบต.	ระหว่างกลุ่ม	0.25	5	0.05	0.15	0.98
	ภายในกลุ่ม	113.03	347	0.33		
	รวม	113.27	352			
4. อบต.ของท่านแต่งตั้งตัวแทนจากประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	0.67	5	0.13	0.40	0.85
	ภายในกลุ่ม	115.85	347	0.33		
	รวม	116.52	352			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.52	5	0.10	0.60	0.70
	ภายในกลุ่ม	59.52	347	0.17		
	รวม	60.03	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.46 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความโปร่งใส ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันไม่พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.47 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.ของท่านใส่ใจปัญหา กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของ ประชาชน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.25 112.19 113.44	5 347 352	0.25 0.32	0.78	0.57
2. อบต.ของท่านมีการยอมรับความ ผิดพลาดจากการดำเนินงานของ อบต.	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.78 108.58 112.36	5 347 352	0.76 0.31	2.42	0.04*
3. อบต.ของท่านรับฟัง และนำ ข้อเสนอข้อร้องเรียนของประชาชน ไปดำเนินการอย่างเต็ม ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.01 104.98 105.99	5 347 352	0.20 0.30	0.67	0.65
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	0.96	5	0.19	1.06	0.38
	ภายในกลุ่ม	63.29	347	0.18		
	รวม	64.25	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.47 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความรับผิดชอบ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 อบต.มีการยอมรับความผิดพลาดจากการดำเนินงานของ อบต. แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.48 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน

ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001 – 20,000 บาท	20,001 – 25,000 บาท	25,001 – 30,000 บาท	30,001 – 35,000 บาท	มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 15,000 บาท	-	0.05	-0.24*	0.02	-0.22*	-0.16
15,001 – 20,000 บาท	-	-	0.19	-0.03	0.17*	-0.21
20,001 – 25,000 บาท	-	-	-	-0.22	-0.02	-0.40*
25,001 – 30,000 บาท	-	-	-	-	0.19*	-0.19
30,001 – 35,000 บาท	-	-	-	-	-	-0.38*
มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.48 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,001 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.49 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. อบต.ของท่านมีการจัดลำดับ ความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนิน แผนงาน โครงการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.68 94.30 95.99	5 347 352	0.34 0.27	1.24	0.29
2. อบต.ของท่านมีการรณรงค์ให้ พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	3.79 110.98 114.77	5 347 352	0.76 0.32	2.37	0.04*
3. อบต.ของท่านมีการจัดซื้อ จัดจ้าง มุ่งให้เกิดความประหยัด ประชาชนส่วนรวมได้รับประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.34 100.25 101.59	5 347 352	0.27 0.29	0.93	0.46
4. อบต.ของท่านใช้งบประมาณ อย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับ งบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.58 96.29 98.87	5 347 352	0.52 0.28	1.86	0.10
5. อบต.ของท่านมีการจัดทำ ทะเบียนครุภัณฑ์เป็นปัจจุบันและ ควบคุมการใช้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประโยชน์ส่วนรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.87 97.99 98.86	5 347 352	0.17 0.28	0.62	0.69
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.43	5	0.29	2.39	0.04*
	ภายในกลุ่ม	41.42	347	0.12		
	รวม	42.84	352			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.49 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีอาชีพต่างกันในการรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ 2 อบต. มีการรณรงค์ให้พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.50 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ในภาพรวม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน

ด้านหลักความคุ้มค่า	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001 – 20,000 บาท	20,001 – 25,000 บาท	25,001 – 30,000 บาท	30,001 – 35,000 บาท	มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 15,000 บาท	-	0.00	0.05	-0.05	0.11	-0.18
15,001 – 20,000 บาท	-	-	-0.00	0.04	0.10*	-0.19
20,001 – 25,000 บาท	-	-	-	-0.10	0.06	-0.23
25,001 – 30,000 บาท	-	-	-	-	0.16*	-0.13
30,001 – 35,000 บาท	-	-	-	-	-	-0.29*
มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.50 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ในภาพรวม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.51 แสดงการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Least significant difference : LSD Test) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล พระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่ 2 อบต.มีการรณรงค์ให้พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน

ด้านหลักความคุ้มค่า	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001 – 20,000 บาท	20,001 – 25,000 บาท	25,001 – 30,000 บาท	30,001 – 35,000 บาท	มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 15,000 บาท	-	0.09	0.14	-0.10	0.16	-0.27
15,001 – 20,000 บาท	-	-	0.05	-0.19*	0.07	-0.36
20,001 – 25,000 บาท	-	-	-	0.23	0.02	-0.40*
25,001 – 30,000 บาท	-	-	-	-	0.26*	-0.17
30,001 – 35,000 บาท	-	-	-	-	-	-0.43*
มากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.51 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่ 2 อบต. มีการรณรงค์ให้พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืนในภาพรวม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลและแสดงผลการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม จำนวน 353 ชุด โดยข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ และแปลผลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 และรองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 46.60 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 รองลงมาอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 และอายุ มากกว่า 51 ปีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 ระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70 รองลงมาระดับการศึกษาอนุปริญญา / ปวส. จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10 อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 รองลงมาอาชีพพนักงานเอกชน / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 22.38 และอาชีพเกษตรกร จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.26 รายได้เดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 รองลงมารายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,001 – 35,000 บาท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 24.93 และรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.43 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ทุกด้านอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือ ด้านหลักโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.02$) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.98$) และด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ

2.1 ด้านหลักนิติธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ทุกข้ออยู่ในระดับมาก พบว่า พนักงาน และประชาชนใน อบต. ยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา อบต. มีการรับฟังความคิดเห็นหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้ ($\bar{X} = 3.91$) อบต. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน ($\bar{X} = 3.90$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อบต. มีการแก้ไข ปรับปรุงคำสั่ง ระเบียบข้อบัญญัติให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และไม่ขัดต่อกฎหมาย ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

2.2 ด้านหลักคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ทุกข้ออยู่ในระดับมาก พบว่า อบต. ปฏิบัติงานด้วยความ

ซื่อสัตย์ สุจริต ให้บริการประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา อบต. เบิกจ่ายงบประมาณ โดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎมาย ($\bar{X} = 4.01$) อบต. มีการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมต่อชุมชน ($\bar{X} = 3.99$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร อบต. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต บนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 3.99$) ตามลำดับ

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก อบต. มีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือ การดำเนินงานของ อบต. มีการเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบได้ และอบต. เปิดเผยข้อมูลด้านการเกี่ยวกับการชำระภาษีต่าง ๆ แก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.02$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อบต. มีการประชาสัมพันธ์ผลการจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชน ($\bar{X} = 3.99$) ตามลำดับ

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก อบต. เปิดโอกาสให้พนักงาน ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมของสภา อบต. ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา คือ อบต. แต่งตั้งตัวแทนจากประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.04$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อบต. มีการจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ทุกข้ออยู่ในระดับมากพบว่า อบต. มีการยอมรับความผิดพลาดจากการดำเนินงานของ อบต. และ อบต. ใส่ใจปัญหา กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชน ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา คือ ($\bar{X} = 4.03$) คือ อบต. รับฟังและนำข้อเสนอข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ทุกข้ออยู่ในระดับมาก พบว่า อบต. ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ อบต. มีการจัดซื้อ จัดจ้าง มุ่งให้เกิดความประหยัด ประชาชนส่วนรวมได้รับประโยชน์ ($\bar{X} = 4.03$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อบต. มีการรณรงค์ให้พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สรุปได้ดังนี้

3.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ที่มีเพศแตกต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. กับ สูงกว่าปริญญาตรี และ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวส. กับ ปริญญาตรี และ ระดับการศึกษาปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความยั่งยืน ด้านหลักความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านหลักความกล้าหาญและซื่อสัตย์สุจริต ด้านหลักความเคารพสิทธิเสรีภาพของประชาชน และด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. กับ สูงกว่าปริญญาตรี และ ระดับการศึกษานุปริญญา / ปวส. กับ ปริญญาตรี และ ระดับการศึกษาปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบ ข้อที่ 4 อบต. ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า กับ สูงกว่าปริญญาตรี และ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับ สูงกว่าปริญญาตรี และการศึกษาอนุปริญญา / ปวส. กับ ปริญญาตรี กับ สูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อบต.ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีอาชีพต่างกันในการประกอบอาชีพ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ด้านหลักนิติธรรม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านหลักความคุ้มค่า ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท กับ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 35,000 บาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ รองลงมา คือ ด้านหลักโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักนิติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพรรณ พิงค์วงศ์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตาม

หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 86 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ หลักคุณธรรมและจริยธรรม กับหลักความเสมอภาคตามลำดับ ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก คือ หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม และการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการรับผิดชอบ และสามารถตรวจสอบได้ หลักการตอบสนองตามลำดับ

1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงาน และประชาชนในพื้นที่ อบต. ปฏิบัติตามข้อบังคับ กฎหมาย โดยมีการรับฟังความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการกำหนดข้อบัญญัติที่นำมาบังคับใช้ กับประชาชนทุกคน และมีการเผยแพร่การประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตียานนท์ แสงบุตร (2563) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า

1.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มุ่งเน้นการให้บริการประชาชนอย่างเท่าเทียม ซึ่ง อบต. ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณโดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย โดยครอบคลุมการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมต่อชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันธิวุฒิ เปลี่ยนศรี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีในภาพรวม พบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อบต. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนรับทราบ โดย อบต. ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และ อบต. ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลในด้านที่เกี่ยวกับการชำระภาษีประเภทต่าง ๆ แก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพรรณ พึ่งดวง (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้มี

วัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 86 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด 2 ด้าน คือ หลักคุณธรรมและจริยธรรม กับหลักความเสมอภาคตามลำดับ ส่วนที่เหลืออยู่ใน ระดับมาก คือ หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม และการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการรับผิดชอบต่อสังคม และสามารถตรวจสอบได้ หลักการตอบสนองตามลำดับ

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ อบต. เปิดโอกาสให้พนักงาน ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมของสภา อบต. ซึ่ง อบต. แต่งตั้งตัวแทนจากประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกิจกรรม ต่าง ๆ และ อบต. รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อ ประชาชนทุกคนในพื้นที่ อบต. ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญวาทย์ (2559) ได้ศึกษา การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเชิง ปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถามแก่คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และบุคลากร ได้แก่ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 85 คน และ ประชาชนชุมชน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 95 คน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารจัดการตาม หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 5 ด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีเพียง 1 ด้าน คือด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ อบต. ใส่ใจปัญหา กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชน อบต. มีการยอมรับความ ผิดพลาดจากการดำเนินงานของ อบต. และ อบต. รับฟัง และนำข้อเสนอ ข้อร้องเรียนของประชาชน ไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ทวีระวงษ์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขต อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษา พบว่า 2. ทิศนคติเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน

เขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อพิจารณา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการมีส่วนร่วม และหลักความเสมอภาค อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนหลักประสิทธิภาพ หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม และหลักมุ่งฉันทามติ อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อบต. ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ โดย อบต. มีการจัดซื้อจัดจ้าง มุ่งให้เกิดความประหยัดประชาชนส่วนรวมได้รับประโยชน์ และ อบต. มีการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์เป็นปัจจุบัน และควบคุมการใช้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พีระ พันธุ์งาม (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับที่ 1 ด้านหลักความคุ้มค่า อันดับที่ 2 ด้านหลักการมีส่วนร่วม อันดับที่ 3 ด้านหลักนิติธรรม อันดับที่ 4 ด้านหลักคุณธรรม อันดับที่ 5 ด้านหลักความโปร่งใส อันดับที่ 6 ด้านหลักความรับผิดชอบ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิยานันท์ แสงบุตร (2563) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า 2. ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัจจัยด้านบุคคลที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันธิวุฒิ เปลี่ยนศรี (2562) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า 2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วน จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกันมีผลต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทินี ภูธรระมะ (2563) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน แต่ส่วนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการ

บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และขัดแย้งกับงานวิจัยของ พิระ พันธุ์งาม (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังซ้าย อำเภอลำปาง ผลการวิจัยพบว่า 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะเยี่ยงกลาง จังหวัดน่าน โดยผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามครรลองของกฎหมาย และระเบียบที่บัญญัติ โดยบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ และประชาชนปฏิบัติให้สอดคล้องตามข้อบังคับ และกฎหมาย โดยประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อการบังคับใช้กับประชาชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น

2. ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหาร และบุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยะเยี่ยงกลาง จังหวัดน่าน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยน่านโยบายไม่รับของขวัญ (No gift policy) เป็นหลักในดำเนินงาน มีการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายเกิดความเป็นธรรมต่อชุมชนนำหลักศีลธรรม จริยธรรมมาปรับใช้ให้เกิดผลดีต่อองค์กร

3. ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารกำหนดนโยบายเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยปฏิบัติตามหลักการ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ซึ่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พุทธศักราช 2540 ซึ่งประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการ นำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารรับฟังความเห็นของประชาชน โดยเปิดโอกาสให้พนักงาน และประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ โดยมีการแต่งตั้งผู้แทนจากภาคประชาชนเข้าร่วมการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประสานงาน การบูรณาการจากองค์กรอื่น และการตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารเอาใจใส่ต่อปัญหา และสนองตอบความต้องการของประชาชน โดยมีมาตรการทบทวนปรับปรุงภารกิจ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์แผนอัตรากำลังของบุคลากรสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ ซึ่งมีการรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นประจำ และต่อเนื่อง

6. ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารกำหนดนโยบายการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุได้รับ มีระบบการดำเนินการภายในองค์กร กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานโดยลดขั้นตอน ลดระยะเวลาให้บริการแก่ประชาชนผู้รับบริการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอยางตลาด จังหวัดน่าน มีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พุทธศักราช 2546
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบล กับเทศบาลตำบล

บรรณานุกรม

- กระทรวงมหาดไทย. (2550). **หลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. เอกสารอัดสำเนา.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2546). **การปกครองท้องถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- ไชยวัฒน์ คำชู. (2545). **การบริหารการปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม**. กรุงเทพฯ : น้ำฝนการพิมพ์.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). **องค์การและการบริหาร**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นฤมล ทับจุมพล. **แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วยธรรมรัฐแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2562). รายชื่อ หน่วยงาน ที่สมควรได้รับรางวัลในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. สืบค้น กุมภาพันธ์ 1, 2567 จาก <https://itas.nacc.go.th/report/rpt0302?Year=2019&Keyword=&EAF3B07=74B17C9AEC80E0D934EFD80E11D80D30>.
- ประมวธ รุจนเสรี. (2541). **Good Governance การบริหารที่ดีในนายอำเภอในฝัน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- พระปิยะวัฒน์ ปิยะสีโล (จักร์แต่). (2554). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546). เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก9 ตุลาคม 2546. 2.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. (2540). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก, 11 ตุลาคม 2540.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, 24 สิงหาคม 2550.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก, 6 สิงหาคม 2560.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. (2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 116, ตอนที่ 63 ง (วันที่ 10 สิงหาคม 2542).
- วิศรดา รัตนสมัย. (2543). **นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบันของรัฐบาลไทย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2545). **การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศสญี่ปุ่นและไทย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมคิด บางโม. (2545). **การบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒน์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2552). **หลักธรรมาภิบาลของการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

อรรถัย ทวีระวงษ์. (2557). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏกาญจนบุรี.

องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ. (2567). **แผนพัฒนาท้องถิ่น**. สืบค้น กุมภาพันธ์, 2567. จาก
<http://prathadnan.go.th>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อใช้ประกอบการศึกษา หลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารงานของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งแบ่งเป็น 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอให้ท่านกรอกข้อมูลแต่ละส่วนให้สมบูรณ์ตรงตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

นางสาวเรไร สลีอ่อน

นักศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ
อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ () 18 -30 ปี () 31-40 ปี
() 41-50 ปี () มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา () มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า
() มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
() อนุปริญญา/ปวส.
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ () รับจ้าง
() เกษตรกร
() ข้าราชการ / พนักงานของรัฐ
() พนักงานเอกชน / รัฐวิสาหกิจ
() ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
() อื่น ๆ

5. รายได้ () ต่ำกว่า 15,000 บาท
() 15,001 – 20,000 บาท
() 20,001 – 25,000 บาท
() 25,001 – 30,000 บาท
() 30,001 – 35,000 บาท

ตอนที่ 2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ
อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นต่อด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หลักนิติธรรม					
1.อบต.มีการรับฟังความคิดเห็นหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้					
2.อบต.ของท่านมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ หน้าที่ของประชาชน					
3.อบต.ของท่านมีการแก้ไข ปรับปรุงคำสั่ง ระเบียบ ข้อบัญญัติให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และไม่ขัดต่อกฎหมาย					
4.พนักงาน และประชาชน ในอบต.ของท่านยินยอมปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ					
หลักคุณธรรม					
5.ผู้บริหาร อบต.ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต บนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม					
6.อบต.ของท่านมีการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ โดยยึดหลักผลประโยชน์ส่วนรวมและถูกต้องตามกฎหมาย					
7.อบต.ของท่านเบิกจ่ายงบประมาณ โดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย					
8.อบต.ของท่านมีการจัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมต่อชุมชน					
หลักความโปร่งใส					
10.การดำเนินงานของอบต.มีการเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบได้					
11.อบต.ของท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน					
12.อบต.ของท่านเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารราชการีต่าง ๆ แก่ประชาชน					
13.อบต.ของท่านมีการประชาชนผลการจัดซื้อ จัดจ้างให้ประชาชนทราบ					

หลักการมีส่วนร่วม					
14.อบต.ของท่านได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน					
15.อบต.ของท่านมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา					
16.อบต.ของท่านเปิดโอกาสให้พนักงาน ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมของสภา อบต.					
หลักความรับผิดชอบ					
18.อบต.ของท่านใส่ใจปัญหา กระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชน					
19.อบต.ของท่านมีการยอมรับความผิดพลาดจากการดำเนินงานของ อบต.					
20.อบต.ของท่านรับฟังและนำข้อเสนอ ข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ					
หลักความคุ้มค่า					
21.อบต.ของท่านมีการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินแผนงาน โครงการ					
22.อบต.ของท่านมีการรณรงค์ให้พนักงาน ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและยั่งยืน					
23.อบต.ของท่านมีการจัดซื้อ จัดจ้าง มุ่งให้เกิดความประหยัด ประชาชนส่วนรวมได้รับประโยชน์					
24.อบต.ของท่านใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ					
25.อบต.ของท่านมีการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์เป็นปัจจุบันและควบคุมการใช้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และประโยชน์ส่วนรวม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา คณบดี สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สามัคคีธรรม	รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา รองอธิการบดี สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
นายภาคภูมิ เชื้ออยู่นาน	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	เรไร สลีอ่อน
วันเดือนปีเกิด	19 กันยายน 2517
ที่อยู่ปัจจุบัน	80 หมู่ 2 ตำบลพระพุทธบาท อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก